Negende Jaargang, Nummer 7 Verschijnt maandelijks 10 Juli 1937

LABORISTA ESPERANTISTO

ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Postbus W 6, Amsterdam-W. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0.75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 6500 exemplaren.

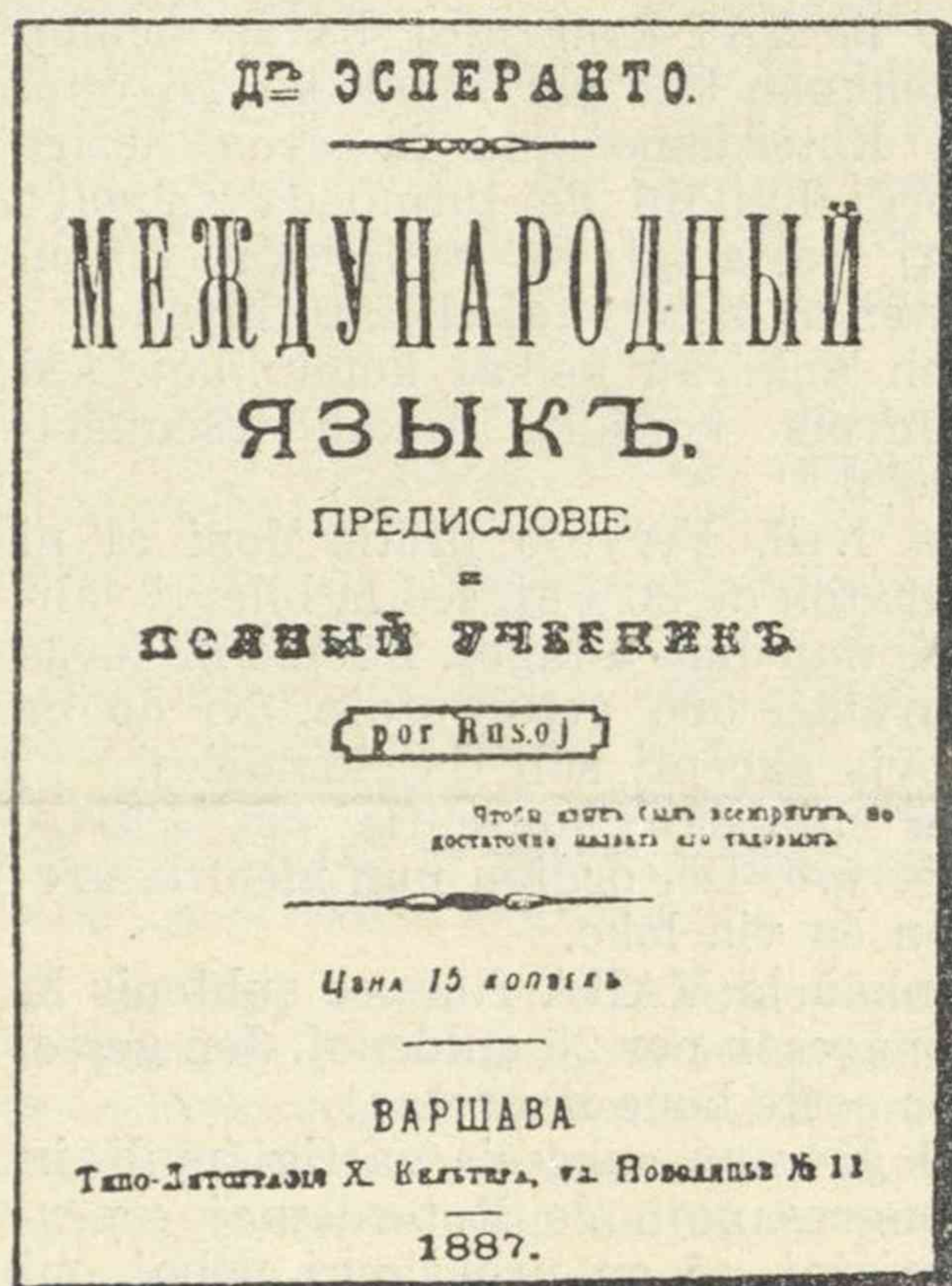
1887 — ESPERANTO VIJFTIG JAAR — 1937

In deze maand herdenken wij het feit, dat een halve eeuw geleden het Esperanto zijn intrede deed. Het was slechts een eenvoudig dun boekje, in de russische taal, waarin het zich aan het publiek voorstelde. De titel luidde: *Dr. Esperanto. Internationale taal. Voorwoord en volledig leerboek.*

Het grootste deel van de veertig bladzijden, waaruit het bestond, werd ingenomen door het Voorwoord[1]), dat o.a. de eerste tekst in Esperanto bevatte, n.l. Het Onze Vader, fragmenten uit de Bijbel, 'n model voor een brief, twee oorspronkelijke gedichten[2]) en een vertaling uit Heine. Het „Volledig leerboek" zèlf besloeg slechts zes bladzijden en behandelde het alfabet en de zestien regels der grammatica. Op een afzonderlijk velletje was een woordenlijst esperanto-russisch toegevoegd.

Wie zal kunnen schetsen, wat er in Zamenhof moet zijn omgegaan, toen hij, na jaren van voorbereidende arbeid en vele vruchteloze pogingen een uitgever te vinden, eindelijk van den drukker het eerste exemplaar ontving! Wie zal de gevoelens kunnen weergeven van Klara Zilbernik, — die kort daarop zijn echtgenote zou worden — toen zij met hem het boekje doorbladerde! Haar gehele geldelijk bezit had zij tot zijn beschikking gesteld, ten einde deze uitgave en die er eventueel op zouden volgen, financiëel mogelijk te maken!

Dit kleine boekje vertegenwoordigde een belangrijk stuk van zijn leven en de verschijning ervan sloot in de geschiedenis van zijn taal het eerste tijdperk af, n.l. het tijdperk van de studeerkamer, van de theorie, van de proefnemingen. Van dit ogenblik af was zijn „Internationale Taal", zoals Esperanto toen nog heette, een openbare zaak geworden, waarmee ieder zich kon bezighouden. De practijk zou nu oordelen, of zij levensvatbaarheid

Д-ръ ЭСПЕРАНТО.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЯЗЫКЪ.

ПРЕДИСЛОВІЕ и полный учебникъ.

(por Rusoj)

Цѣна 15 копѣекъ

ВАРШАВА

Типо-Литографія Х. Кельтера, ул. Новолипье № 11

1887.

Het eerste leerboek.

bezat en hoopvol wachtte Zamenhof dit oordeel af.

„De nu aangeboden brochure zal de lezer met wantrouwen ter hand nemen," aldus luidden de eerste woorden, waarmee Zamenhof zich tot het publiek wendde. De tijd scheen verre van gunstig voor een publicatie als deze. Want het wantrouwen, waarmee de mens gewoonlijk elke nieuwigheid tegemoet treedt, werd in dit geval nog versterkt door de omstandigheid, dat Volapük, — dat de belangstelling van de gehele wereld had gaande gemaakt en zich in veler sympathie mocht verheugen — juist moeilijke dagen beleefde en spoedig op een fiasco zou uitlopen. Van de openbare mening had Zamenhof dus weinig te verwachten. Wie zich destijds aan een gunstige voorspelling waagde, had méér moeten zijn dan idealist. Zamenhof zèlf scheen slechts te hopen, zoals uit zijn bescheiden pseudoniem blijkt. Toch voelde hij intuïtief, dat met de verschijning van zijn eerste leerboek het met de rust van zijn leven gedaan was en hij zijn materieele bestaan op het spel had gezet. Uit zijn woorden: „Ik stak de Rubicon over" sprak dan ook meer dan enkel hoop.

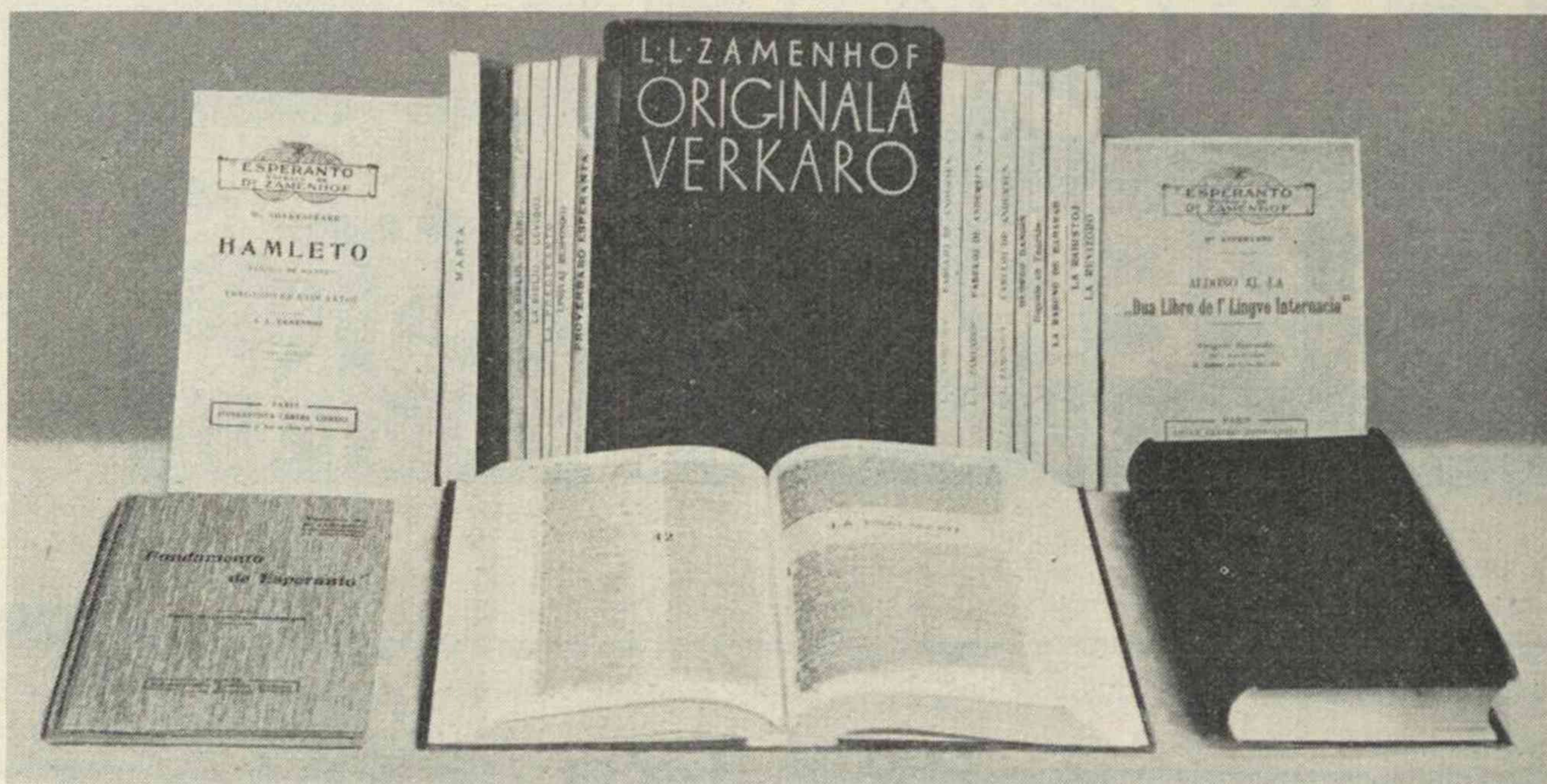
In de jaren, die nu volgden, toen Esperanto, trots de vele moeilijkheden, zich toch een weg baande en het aantal aanhangers in verschillende landen zienderogen groeide, tekenden de perspectieven van zijn taal zich steeds duidelijker voor hem af. En juist toen men meende, dat hij nu terecht mocht *hopen*, schreef hij zijn bekende verhandeling over „Wezen en toekomst van de idee der internationale taal"[3]), waarin niet de „hopende", maar de ziener aan het woord was, die ons de toekomst van zijn ideaal schetst, zoals hij die van zijn verheven plaats had aanschouwd. Het zijn geen vlammende woorden, die hij in deze verhandeling tot ons richt; hij tracht niet, ons in vervoering te brengen. Niet met pathos, geestdrift of demagogisch woordenspel, maar met nuchterheid en logica wilde hij ons de overtuiging bijbrengen, dat de toekomst van zijn taal onomstotelijk vast staat en zó en niet anders kan zijn. Hij gaf ons daarmee moed en vertrouwen voor onze verdere strijd.

Uit de huidige ontwikkeling en verbreiding van Esperanto blijkt, dat hij een profetische blik bezat. Wat in materieel en geestelijk opzicht uit het eerste leerboek is gegroeid, is van te grote omvang en betekenis, om hier met enkele woorden te worden weergegeven. Constateren wij slechts, dat het Esperanto in bijna alle landen der wereld aanhangers heeft gevonden; dat het in alle klassen der samenleving is doorgedrongen, niet het minst in de arbeidersklasse; dat een literatuur van enige duizenden

La SAT-kongreso en Roterdamo.

Nur kelkaj tagoj apartigas nin de la 17a kongreso de SAT. Vi ja scias, ke ĝi okazos dum la unua semajno en aŭgusto.

La kongres-komitato ĉiutage streĉas sin por finordigi kaj prepari ĉion, kio necesas por garantii grandiozan sukceson. Sed ĝi faras tion kun entuziasmo, ĉar ĝi scias, ke ĝia penado ne estos vana pro manko de intereso ĉe la laboristaj esperantistoj. Ĉar, ĉu jam ne aliĝis pli ol 600 gek-doj kaj ĉu ne 14 aŭ 15 landoj estos reprezentataj? Ĉu ne estas verŝajne, ke ni superos ĉiujn aliajn SAT-kongresojn laŭ la nombro da aliĝintoj? Tre ĝojiga fakto en la nuntempo, en kiu ankoraŭ ĉiam nin malhelpas la ekonomia krizo, en kiu faŝisma absolutismo forprenas la okazon al niaj kamaradoj helpi nian tutmondan organizon! Jes, la 17a kongreso de SAT frapante montros, ke la tutmonda laborista esperantismo estas plej bone flegata de SAT kaj ke SAT estas la ununura asocio, kiu en ĉi tiu malfavora tempo ankoraŭ havas konsiderindan nombron da anoj en relative multaj landoj. SAT *vivas*, la aliaj en kiuj la unupartieco kaj la politiko (kvazaŭ) superregas, eĉ ne vegetas. La Roterdama kongreso donos al ni ĉiuj la konvinkon, ke la vojo, irata de SAT, estas la sole taŭga vojo. Nur tiuj, kiuj ne komprenas la taskon de nia kongreso, povos eble, gvidate de partieca vervo, aŭdigi sonojn, kiuj nepre disigus nin, se la granda plimulto ne komprenus, ke la SAT-kongresoj havas nenion komunan kun parti-politiko. Ni venu al Roterdamo kun la arda deziro forĝi ligilojn de tutmonda solidaro kaj restarigi la reciprokan fidon inter ni, laboristoj el la tutmondo!

La verkaro de nia Majstro.

Jen ankoraŭ kelkaj komunikoj, sed bonvolu konsulti ankaŭ „Sennaciulo"n.

La Ned. Fervojo pretis doni al ni rabaton de 20%oj, sed la biletoj validas nur dum 4 tagoj. Krome ni devas garantii 300 veturontojn. Ni do *ne* povis akcepti sub tiaj kondiĉoj.

La ministro konsentis pri *stamp-liberigo*. Do, ordigu nun mem la aferon en via loko.

Ankaŭ la VARA finance subtenis la kongreson per 25 guldenoj. Jen gesto, kiu certe bone impresas!

Ni ĝis nun sukcesis gastigi multajn kongresanojn ĉe Roterdamaj esperantistoj, eĉ en proksimaj urboj oni estis preta helpi nin. Tamen, multaj gek-doj devas kontentiĝi per la amasloĝejo: Nenijto-Halo. Sufiĉe da spaco kaj ne tro malproksima de la kongresejo. La restado en ĝi estas senpaga, sed manĝaĵon ni ne povas doni. Ni klopodas pretigi teon matene, sed tiuj, kiuj havas boligilon (Primus) kunportu ĝin. Ankaŭ *litkovrilon*!

Sabaton la kongresejo „Lybelle", Gedempte Vest 6, tuj apud Coolsingel, estos malferma la tutan tagon ĝis la 19a h. Tien do vi iru por akcepti vian oficialan *kongreskoverton*, kiu entenas ĉion bezonatan. Sabatvespere ni estos en Doelen (Coolsingel). Por tiu vespero (kun festa karaktero) vi povas mendi kartojn ĉe la kasisto: kdo A. v. d. Pols, Hortensiastraat 17, R'dam-Z. Prezo 40 cendoj; senlaboruloj 25 cendoj. La kongresanoj ĝuas kompreneble senpagan eniron.

Por aliaj kunsidoj kaj ekskursoj vi konsultu „Sennaciulo"n. Ni krome atentigas vin pri nia adiaŭa festkunveno, okazonta merkredon la 4an de aŭgusto. En la programo restos spaco, por ke ankaŭ la eksterlandaj kaj eksterroterdamaj kongresanoj povu prezenti ion. Ĝi fariĝu kunveno, kiu postlasu al ni ĉiuj impreson ne forgeseblan!

Bonvolu kunporti viajn *esp. tukojn* kaj *flagojn* por ornami la salonon. Ni ne havas sufiĉe da ili.

Karaj federacianoj, komprenu bone, ke tiu ĉi kunvenego ankaŭ por vi havas grandan signifon. Simplaj laboristoj el multaj landoj renkontos unu la alian. Jes, tiun ĉi fojon ili ankaŭ povos *kompreni* sin reciproke, ĉar ili posedas esperanton. Ĉu vi nun ne volas esti tiel afablaj, penadi veni al Roterdamo? Ĉu vi nun ne volas praktike uzi tion, kion vi kun tiom da fervoro lernis? Ĉar vi ja lernis la lingvon por praktike uzi ĝin! Sendu do ankoraŭ hodiaŭ vian aliĝmonon al kdo v. d. Pols, ĝiro 275837; aliĝu al la kongreso ankaŭ se vi povas resti nur unu aŭ du tagojn. Plifortigu vian idealon kaj vian aktivecon por tiu idealo per vizito al la kongreso. Helpu nin rompi la rekordon de Leipzig (1929) kie estis 650 partoprenantoj. Venu, miloj da federacianoj, venu, se ne eblas alie, kiel gasto! Ni havas la konvinkon, ke vi forlasos la urbon de la Mozo kiel konscia membro de SAT, kiu tiel necesas por niaj translimaj interrilatoj, ĉu buŝaj, ĉu korespondaj, ĉu per nia gazetaro kaj proleta literaturo. Ĉeestu la grandan okazaĵon, la 17an SAT-kongreson. Venu por ekkoni niajn eksterlandajn gekamaradojn! Utiligu al vi la lernitan lingvon!

Por la OKK: B. W.

---

werken is ontstaan, en dat het practisch wordt toegepast op het gebied van Handel en Toerisme, Godsdienst en Wetenschap, Kunst, Techniek en Socialisme, weliswaar nog als een begin, maar dat begin is er dan toch en niets kan de internationale taal meer tegenhouden.

Esperanto verbergt ongekende mogelijkheden in zich en welke zegenrijke gevolgen het nog voor de mensheid zal hebben, is niet vooruit te zeggen. Steeds ontdekt men nieuwe gebieden, waarop het zijn diensten kan bewijzen voor het welzijn van mens en maatschappij.

De tijden zijn donker. Wapengekletter klinkt alom en er is optimisme voor nodig, om idealist te zijn. Maar door de nevelen schittert het doel, dat ons de weg wijst en niets is in staat ons van die weg af te brengen. De hoop van weleer heeft plaats gemaakt voor *zekerheid*. Wij *weten* nu, dat ondanks alles, de toekomst aan ons is!

[1]) Zie Fundamenta Krestomatio, blz. 241: El la unua libro de la lingvo Esperanto.

[2]) Mia penso en Ho, mia kor' (Zie F K blz. 321 en 322).

[3]) Zie F K blz. 268: Esenco kaj estonteco de la ideo de lingvo internacia.

Varbu en la SAT-kongreso abonantojn al

La Vojo

MONATA GAZETO POR INFANOJ

Abonprezo f 0.50 jare.

Eksterlande 5 respondkuponojn.

Bonvenon al la 17a SAT-kongreso.

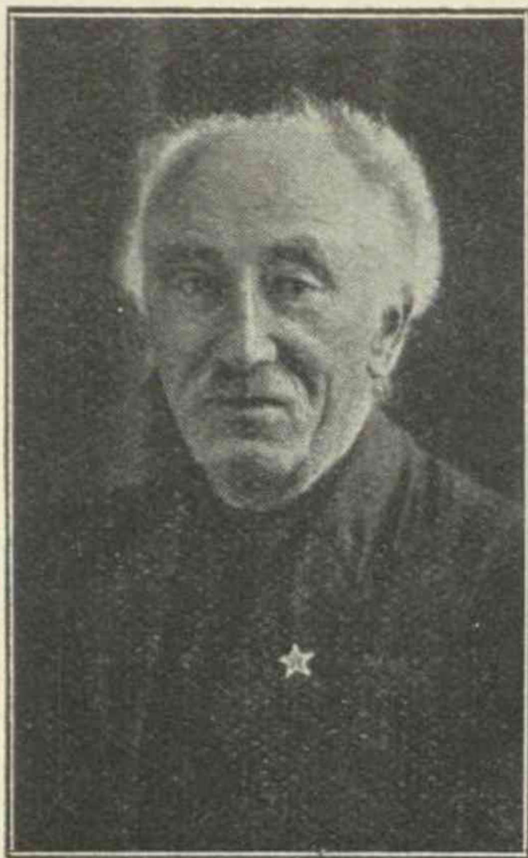
La esperantista mondkongreso gravas por ĉiu adepto de la lingvo. Manojn premas manoj, en okulojn rigardas okuloj kaj sentoj de ĝojo travibras la korpojn de la partoprenantoj. La mistiko de realiĝanta idealo svebas en la aero. Sen la lingvo tiu aro da kunvenantoj estus dispartigita kaj sendube ili restus fremdaj inter si. Eble gestoj por esprimi la plej elementajn bezonojn sukcesus manifesti, ke la inklina volo al interligo ekzistas, sed cetere estus vera interkompreniĝo nur limigita ĝis senfrukta revo de utopiistoj, klopodantaj solvi tiun problemon per implikaj, sed tamen nekontentigaj aranĝoj. Vole-ne-vole, niaj pensoj turnas sin al internaciaj kongresoj, kie eminentuloj konsideras gravajn problemojn, sed kie la lingvo Esperanto estas nekonata.

Kian diferencon ni konstatas! En esperantista mondkongreso senpera rilatado kun ĉiu ajn el la partoprenantoj; en internaciaj kongresoj, sen esperanto, apliko de ĉia rimedo por iel sukcese pritrakti ion. Kiel ajn inteligentaj la aranĝantoj de tiuj kongresoj estas, ili tamen ĉiam baraktas pro la lingvaj malfacilaĵoj kaj malhelpoj.

El 15 landoj vi, kongresanoj, venis al Rotterdam por festi la ĉiujaran kuneston de SAT-anoj. Ankoraŭ estas multo, kio disigas vin, sed unu celon vi havas komuna, nome malfermi la mondon por vi kaj krom tio, vi, SAT-anoj sentas vin ligitaj kiel samklasanoj, kiuj trovas komunan celon en la grava lukto por pli hominda vivnivelo.

Kiam vi konvenas, tondras en alia loko de la mondo la kanonoj, ne por honorsaluti vin kiel reĝajn personojn, sed por minace, ankaŭ al ni ĉiuj, detrui kulturon kaj perforte ekstermi liberon. Estas manifestacio de la perforto. Laborista sango estas oferata sur la altaro de l' perforto. Laborista sango kontraŭ laborista sango estas la malbenita praktiko de senskrupulaj diabloj, kiuj sub la masko de diplomatio kaj rajto perforte atakas kaj kontraŭas klopodojn favorajn al la humanismo interhoma. Implikaj intrigoj efikis sange en lando, kie ekbriletis sunradio tra dikaj nuboj jam longtempe svebantaj en la firmamento. Eĉ tiun espereton oni ne libervole cedas al proleta popolo.

El 15 landoj, vi kongresanoj, venis, por manifesti vian sopiron al interkonatiĝo, vian sopiron al humanismo, vian sopiron al efektiva kamaradeco mondskala por komuna celo, pro kies realiĝo la nun tondrantaj kanonoj kaj ceteraj iloj de perforto trovu lokon en muzeo kiel atestiloj pri barbaraj ebloj iutempaj.

Unua Esperantisto en Nederlando.
Honora Prezidanto de la 17a SAT-Kongreso.

DREVES UITTERDIJK

La cirkonstancoj, sub kiuj vi vivas en tiuj landoj estas diversaj. Hodiaŭ vi estas kamaradoj; laŭanime multaj inter vi nomas sin amikoj. La praktiko eble instruos, ke morgaŭ iu dekreto diktas al vi malamikecon. Tio ankoraŭ eblas, spite la absurdan moralon. Ni ne demandas al vi, kion vi faros? Ĉiu por si ja devas solvi tiun problemon. Sed ĉar via kongreso atribuas al mondskala forto de efektiva humanismo, ĝi estas grandsignifa, eĉ kiam ĝi kompare al la giganta ankoraŭ farota laboro ŝajnas esti nur malgranda. Multaj eksterstarantoj ne vidas ĝian signifon, aliaj atakas vin kaj klopodas eĉ ekstermi vian organizon, sed daŭre ni konstatas, ke pligraviĝas la influoj favoraj al nia komuna celo, ke ni pli kaj pli progresas kaj ni ĉerpas el niaj mondkongresoj la certecon pri fina venko multflanke grandvalora.

Al vi, kiuj venis el 15 landoj por kongresi en Rotterdam, ni, en la nomo de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj deziras bonvenon, ke vi dum la kongreso sentu vin hejme en propra rondo, ke via kongreso estu fruktodona.

Plifortiĝu SAT pro aktiva laboro kaj stimula kongreso!

La estraro FLE.

ZO JUISTVERSCHENEN

NIA MONDO
Lerno-libreto por infanoj - 1a volumeto

La malgranda mondo
verkita de
ANNIE REBERS
ilustrita de T. Langeberg

PRIJS . . . f 0.30

UITGAVE VAN DE LIBRO-SERVO FLE
POSTBUS O. 50, AMSTERDAM - POSTGIRO 111278

Esperanto en la moderna vivo.

De 14a-17a majo pas. okazis en Parizo la Internacia Konferenco „Esperanto en la Moderna Vivo".

La diversaj fakoj de tiu ĉi konferenco, kiujn partoprenis multaj interesiĝantoj el diversaj landoj, estis la jenaj:

Esperanto en la lernejoj
Internacia Trafiko
Sciencoj kaj Teknikoj
Intelektaj interŝanĝoj.

Kiel oni scias, ankaŭ nia federacio aliĝis al tiu ĉi grava konferenco. Bonvole reprezentis nian organizon k-do Robert el Parizo. La Konferenco akceptis la jenan resolucion:

„La Internacia Konferenco „Esperanto in la Moderna Vivo", kunveninta en Paris, 14-17 majo, sub alta patronado de s-ro Albert Lebrun, Prezidanto de la Franca Respubliko, en la kadro de la Internacia Ekspozicio, konsiderante, ke la moderna vivo postulas interkomprenilon inter la diversaj popoloj,
ke la internacia helpa lingvo Esperanto prezentas ĉies meritojn laŭ pedagogia, praktika kaj kultura vidpunktoj,
petas la Registarojn:
— Enkonduki devige la lernadon de Esperanto en la lernejon por la lernantoj 12-14 jaroj, kiel lasta paŝo por la unuagrada instruado (plibonigo de la instruo de la gepatra lingvo kaj ebligo de interkompreniĝo kun la aliaj popoloj) kaj kiel unua paŝo por la duagrada instruado (preparado al la lernado de la fremdaj lingvoj)."

En iu venonta numero ni revenos al ĉi tiu temo.

Bravo, afdeling Antwerpen!

Onze afdeling Antwerpen heeft een goed werk verricht met de verzorging van de Esperanto-tekst van een *Beknopte Gids door Antwerpen*, uitgegeven ter gelegenheid van de 3e Arbeiders-Olympiade 15 Juli-1 Aug. 1937. Het bevat in 32 bladzijden: een voorwoord van burgemeester Camille Huysmans, een historische schets van Antwerpen en een beschrijving met afbeeldingen van de bezienswaardigheden der stad. De buitenlandse deelnemers-esperantisten zullen dit boekje ongetwijfeld zeer op prijs stellen. Het organiserend comité zij op deze plaats onze dank gebracht! De Nederlandse Arbeiders-Sportbond heeft ons enige honderden van deze gidsen ter beschikking gesteld, teneinde ze op doelmatige wijze te verspreiden. Aan alle afdelingen en districten is een exemplaar toegezonden.

De ontbrekende schakel.

Volkenverbindende kracht.

Op de avond van de kroning in Engeland heeft de Engelse koning voor de omroepmicrofoon gesproken tot alle bewoners van het Engelse Imperium. Alle zenders in Groot-Brittannië, zowel als van de landen, die bij het gemenebest zijn aangesloten, waren aan deze microfoon aangesloten. Hoeveel millioenen luisteraars de rede gehoord hebben, weet ik niet, maar bij even nadenken imponeert ons toch ook reeds zonder da wij het precieze getal kennen, de volkenverbindende kracht van de radio-omroep! Welk een verhelderende en culturele kracht, welk een krachtige vredesinvloed zou er van de radio-omroep kunnen uitgaan, indien men er in zou slagen om op gezette tijden de bevolking van heel de beschaafde wereld tegelijkertijd te doen toespreken. Wat zou men de volkeren elkaar beter kunnen laten begrijpen.... Technisch is het mogelijk. De techniek is op dit punt de beschaving ver vooruit. (Het Volk)

Ja inderdaad, technisch is het mogelijk, het woord te richten tot millioenen luisteraars over de gehele aarde. En zeker zou het wenselijk zijn de technische mogelijkheden uit te buiten ten bate van de wereldvrede. Doch er is echter één maar aan verbonden. Hoe velen of misschien juister gezegd, hoe weinigen zouden in staat zijn zulk een rede niet alleen te horen, maar ook te begrijpen? Er bestaat nog altijd zoiets als talenchaos. Om alleen al de z.g. beschaafde volken te bereiken zou een dergelijke rede in een veertigtal talen dienen te worden uitgesproken, want zelfs in Nederland, waar toch veel, in vergelijking met andere landen zelfs zeer veel aan talenstudie wordt gedaan, kan men 80% der bevolking, en dan is onze taxatie aan de lage kant, niet bereiken met een andere taal dan Nederlands.

In het in bovenstaand artikel aangehaald geval gaat het nog slechts om een rijk, welks samenstellende éénheden worden beheerst door één taal het engels, maar als we denken aan Britsch-Indië, rijst toch onwillekeurig de vraag: zouden nu alle Britse onderdanen, voor zover ze in de gelegenheid waren de rede aan te horen, deze nu ook hebben begrepen? En reeds voor dit éne rijk kunnen we hier niet bevestigend op antwoorden. Over een toespraak tot alle volkeren der aarde zwijgen we nu maar, want het is duidelijk: er ontbreekt nog een schakel in de technische mogelijkheid. En toch zou het zo eenvoudig zijn, ook deze schakel aan te brengen. Het middel is er reeds: Esperanto. Aan hen, die het bovenstaande artikel onderschrijven, de taak het hunne er toe bij te dragen om de ontbrekende schakel aan te brengen tot heil der mensheid. W. F. K.

(Kliŝo de „Heroldo").

Klara Zamenhof-Zilbernik,

dank' al kies amo kaj oferemo aperis en 1887a la unua lernolibro.

AL KLARA ZAMENHOF.

Kiom da amo kaŝis via koro,
Ke ĝi komprenis lian noblan celon
Kaj sen hezito en decida horo
Klinis sin preta sekvi lian stelon.

Kiom da fido havis via koro,
Ke ĝi dispelis lian oftan dubon,
Portis teruron de muta doloro,
Venkis kuraĝe grizan pezan nubon.

Kiom da forto kaŝis via koro,
Ke ĝi ne cedis al batoj de l' sorto,
Serĉis feliĉon en lia laboro,
Donis oferon ĝis via morto.

Kiom da ĝojo sentus via koro,
Se ĝi rigardus je lia anaro:
Venis triumfo en sia tuta gloro,
Festo de ora jubilea jaro!

EFO.

ATENTIGO.

Por forigi eblan konfuzon, la Akademio sciigas, ke la *Oficialaj Lingvaj Institucioj* tute ne okupiĝis, kaj sekve neniel respondecas, pri la verko de ĝia aŭtoro titolita: *Oficiala Vortaro de Esperanto*, publikigita de s-ro Grenkamp-Kornfeld.

Esperantista Lingva Komitato
kaj Akademio.

Ricevitaj libroj kaj broŝuroj.

(Jenajn eldonaĵojn ni ev. okaze recenzos.)

El la nebulo. Tre facila legolibro, originale verkita de Christian Hougaard. 2a eldono. 23 paĝoj. Prezo f 0.25. Eldono de: Dansk Esperanto-Forlag, Aabyhoj.

Oficiala vortaro de Esperanto de S. Grenkamp. 250 paĝoj; lukse bindita. Prezo: f 1.75. Eldono de la aŭtoro.

Multe pli la amo. Komedio en tri aktoj. Verkis: L. E. Thomson. 32 paĝoj. Prezo: 35 c. Eldono de Literatura Mondo, Budapest.

Vortara teorio de la Amo. Kelkaj vortoj ankaŭ pri la seksa vivo. Verkis: Jago Veki. 88 paĝoj. Prezo f 1.25. Eldono de J. Wekerle, Paris.

Konturoj de la lingvonormigo en la tekniko. Verkis: Dro. Inĝ. Eugen Wüster. El la germana originala tradukis D-ro Emil Pfeffer. 124 paĝoj: Prezo: f 1.25, bind. f 1.80. Eldonis: Literatura Mondo, Budapest.

Mister Twister, de S. Marŝak. Elrusigis: R. Estont. 36 paĝoj ilustritaj. Prezo nemontrita. Eldono de Sovietia Esperantista Unio, Moskvo.

Rigardante Malantaŭen de Edward Bellamy. Tradukita de C. M. Hamaker. 182 paĝoj. Prezo: f 1.50, geb. f 2.25. Eldono de Fratoj E. kaj M. Cohen, Amsterdam.

Homoj sur Flosglacio. Komedio en tri aktoj, de Vilein Werner. 110 paĝoj. Prezo bind. f 0.85. Tradukis kaj eldonis: Moraviaj Esperanto-Pioniroj, Olomouc.

Balado pri okuloj de l'hejtisto de Wolker-Ŝamla. 16 paĝoj. Ilustr. Prezo: nemontrita. Eldonis: Ligilo, Esp. Revuo, Prostejov. (C.S.R.).

Petrolo! Romano de Upton Sinclair. Tradukis: William Bailey. 2a volumo. 320 pĝ. Prezo: bind. po volumo f 1.75.

Konstitucio de la Unio de Sovetaj Socialismaj Republikoj. 24 paĝoj. Prezo ne montrita. Eldono de Centra Kom. de Sovetia Esp. Unio, Moskvo.

Unua libro de Stenografa Instituto Tutmonda. Scienca Asocio por la disvastigo de la Esperanta stenografio Duployé-Flageul. Ciklostilita kaj kun multaj fotografaĵoj. 74 paĝoj. Prezo: f 1.—.

Kie estas la mortintoj? La respondo de la Biblio, de J. F. Rutherford. Eldono de Int. Asocio de Biblio-studantoj, Garda Turo, Biblio- kaj Traktat-Societo Brooklyn N.Y., Usono. Esperanto-fako: Baden, Svisujo. 60 paĝoj. Prezo ne montrita.

ESPERANTO EN TOERISME.

Vizitu Ĉeĥoslovakion! is de titel van een nieuwe fraai geïllustreerde propaganda-brochure, uitgegeven door het Ministerie van Handel (afdeling Toerisme) van de Tsjecho-Slowaakse Republiek. Kosteloos verkrijgbaar. Adres: Ministerio de Komerco (Turisma sekcio) Praha I., Tsjecho-Slowakije.

IN HET JUBILEUMJAAR ZIJ ONS PAROOL:

NIA JUBILEA RADIO-PROGRAMO.

Je sabato la 24a de julio ni prizorgos pere de VARA-mikrofono radio-elsendon dum tuta horo de *16.30 ĝis 17.30* nederl. somera tempo (*16.10 ĝis 17.10 MET*), rememore al la fakto, ke antaŭ 50 jaroj Dro Zamenhof eldonis sian unuan lernolibron esperantan.

PROGRAMO:

1. „La Espero”, orgenludo de Johan Jong.
2. Mallonga parolado nederlandlingva de k-do J. W. Prent, fed.-estrarano.
3. Jan Blok (baritono) kantos:
   a. Recitativo kaj ario el la opero „Xerxes”. G. F. Haendel.
   b. Ario el la opera „Tannhäuser”. R. Wagner.
4. Mallonga parolado esperantlingva de k-do W. F. Kruit, fed.-estrarano.
5. La Esperanto-ĥoro de la distrikto roterdama de FLE, dir. F. de Vries, kantos: „La Tagiĝo”, teksto Grabowski, muziko de Baranski.
6. Lidia Zamenhof parolados memore al la kreinto de Esperanto.
7. Orgenludo de Johan Jong.
8. Nederlandlingva traduko fare de k-dino M. Koopal-Koch de la parolado de Lidia Zamenhof.
9. Parolĥoro „Preĝo sub la verda standardo”, prezentota de Charlotte Korda kaj la kantĥoro „Matenruĝo”.
10. Dreves Uitterdijk, la unua esperantisto en Nederlando parolos.
11. Resuma traduko de la parolado, kaj adiaŭa parolo.
12. La kantĥoro „Matenruĝo” kantos „La Vojo”, teksto de Dro. Zamenhof, muziko de René Deshays.

—

La du arioj kantotaj de Jan Blok:

3a. Recitativo kaj ario el la opero Xerxes

Händel.

Recitativo:

Delikataj vi folioj de l’ platano amata
parolas per vi la sorto
Tondro, fulmo, uraganoj.
ho, disbatu ne ĝin, la dolĉan pacon!
Por ne profani ĝin,
forrestu nordvent’!

Ario:

Ombra nevarm’
kio pli logus min,
kio pli ravus min
ol via ĉarm’?

(Kliŝo de „La Praktiko”).

Lidia Zamenhof,

kiu parolos en nia Radio-programo la 24an de julio, Stacio Hilversum I, ondolongo 1875 M. je 16.30-17.30 Ned. somera tempo (16.10-17.10 MET).

3b. Recitativo kaj ario el la opero „Tanhäuser”.

R. Wagner.

Recitativo:

Funebre kovras la krepusko valon,
etendas nokto nigran la vualon.
Deziras suprenflugi la anim’,
sed tenis ĝin de nokt’ teruroj tim’.
Jen vi aperas, stelo la plej kara!
De malproksimo fluas lumo klara,
disigas ombrojn ĉarma la radi’,
amike montras la vojon al mi.

Ario:

Ravite, ho vespera stel’,
mi vin salutas sur ĉiel’;
kaj de fidela mia kor’
ŝin vi salutu en tiu hor’,
kiam ŝi flugos de la tero
al anĝelar’ en supra sfero (bis).

—

Onze dank aan de VARA, die ditmaal ons een vol uur ter beschikking stelde en ook aan het programma haar medewerking verleende.

★

La 10an de julio parolos k-do Degenkamp pri „Esperanta literaturo dum 50 jaroj.” De 16.30 ĝis 16.50 nederlanda somera tempo (de 16.10 ĝis 16.30 MET.)

NIEUWE UITGAVEN

Muuses Esperanto-Biblioteko: No. 1. **La grandaj filozofoj kaj la universala lingvo.** Verkis: J. Gluck. 32 paĝoj. Prezo: f 0.35.

No. 2: **Rusaj noveloj** de M. J. Lermontov kaj D. N. Mamin-Sibirjak. Tradukis: A. Tilatov. 32 paĝoj. Prezo f 0.35.

No. 3: **De Mehuddin ĝis Mundilatin.** Mondlingvaj projektoj tra la jarcentoj. Verkis: Teo Jung. 34 paĝoj. f 0.35.

No. 4: **Tra Usono kun ruliĝanta hejmo.** Verkis: Joseph R. Scherer. 36 paĝoj f 0.35.

No. 5: **El la klasika periodo de Esperanto.** (Grabowski kaj Kabe). Verkis: Julius Glück. 36 paĝoj f 0.35.

No. 6: **La Kongresaj Paroladoj** de D-ro L. L. Zamenhof. Unua parto. 32 paĝoj f 0.35.

No. 7: **La Kongresaj Paroladoj** de D-ro L. L. Zamenhof. Dua parto. 34 paĝoj, f 0.35. Abono de la tuta serio (10 n-roj) f 2.50.

Tre interesaj kaj instruaj libretoj en bona Esperanto. Eldonitaj de J. Muusses, Purmerend.

Rafflesia Arnoldi, bildo kun teksto. De P. Th. Justesen. Eld.: Chr. Justesens Bogtrykkeri A.S. Kobenhavn. Prezo: du respondkuponoj.
Kvankam min persone tre interesas tiu ĉi eldono: kelkaj belaj reproduktoj pri eble la plej stranga vegetaĵo en la mondo kun unupaĝa priskribo, mi tamen dubas, ĉu la interesiĝo pri tia afero estas ĝenerala (Rafflesia Arnoldi estas subtere kreskanta vegetaĵo, kies floroj, kuŝantaj surtere, atingas diametron de 0.75 m. kaj estas admirinde belaj). Sed kiel variaĵo ĝi nepre apartenu al ekspozicia kolekto. Tiucele oni mendu ĝin, kio eble instigos la aŭtoron verki ion same interesan, sed pli detalan, sur botanika kampo. G. J. D.

Geïllustreerde briefkaarten met Esperanto-tekst.

’t Is al enige tijd geleden, dat onze organisatie zich tot de directie der PTT wendde met het verzoek de geillustreerde briefkaarten, die door dit bedrijf worden uitgegeven, bij een volgende druk ook van een Esperanto-tekst te voorzien, naar het voorbeeld van Brazilië, Hongarije en Lichtenstein.
Het antwoord, dat wij hierop mochten ontvangen, luidde, dat ons verzoek t.z.t. in overweging zou worden genomen.
En werkelijk: het is niet tevergeefs geweest. Dezer dagen heeft de PTT een serie briefkaarten in het licht gegeven met foto’s van bekende historische gebouwen in Nederland, waarvan de omschrijving op de adreszijde ook in Esperanto is vermeld.
Deze fraaie kaarten van flink formaat zijn bestemd voor correspondentie met het buitenland en daartoe voorzien van een postzegelafdruk van 7½ cent, voor welke prijs zij ook worden verkocht. Een bezuiniging dus voor onze korespondemuloj.

ESPERANTO OP DE SCHOOL!

ONZE TAALRUBRIEKEN

ONDER LEIDING VAN G. J. DEGENKAMP, RIETSTRAAT 40, UTRECHT EN JAC. LEM JR., p. a. REDACTIE LE

DE VOORZETSELS XVIII.

TE.

Dit woordje kan zowel voorzetsel als bijwoord zijn, wat niet zeggen wil, dat elk van beide in Esperanto eveneens als zodanig vertaald wordt. Ook kan het een voegwoordelijke betekenis hebben. Bij het afzonderlijk beschouwen van enkele voorbeelden zullen we dan ook niet steeds met de woordsoort, waartoe *te* in onze taal behoort, rekening houden, maar meer aandacht wijden aan de verschillende vertalingen, die het hebben kan, wat voor ons van het meeste belang is.

1. *Te* is een voorzetsel van plaats; in Esperanto *en*, soms *sur:*
   Te land en te water = sur tero kaj maro; te Amsterdam = en Amsterdam; te bed = en la lito; te huis = en la hejmo, hejme.
2. *Te* is een voorzetsel van tijd. Het geeft meestal een tijdstip aan en wordt dan vertaald met *je;* een bijwoordelijke vorm is dikwijls mooier:
   Te twee uur = je la dua horo, duahore; te elfder ure = lasthore.
   Wordt een tijdsduur bedoeld, dan is *en* juister dan *je,* maar wederom een bijwoord mooier:
   Tegelegenertijd = en kovena tempo, konvenatempe; te juister tijd = ĝustatempe.
3. *Te* is een voorzetsel van hoedanigheid.
   A. Voor een werkwoordelijke stam (meest onbepaalde wijs) betekent *te,* dat iemand of iets een handeling kan ondergaan. Het wordt dan vertaald door één der achtervoegsels *ebl, ot, ind, end* of *ig* aan die stam toe te voegen:
   Te huur = luebla; te koop = aĉetebla; te hopen = espereble; dat boek is niet te lezen = tiu libro ne estas leginda, legebla; dat is om te lachen = tio estas ridinda, ridiga; niet te verwonderen = ne mirige; ik heb veel te doen = mi havas multon farotan, ...multon por fari,.... multon farendan.
   B. Voor een zelfstandige of bijvoeglijke stam kan *te* door verschillende voortzetsels ver taald worden, al naar zijn betekenis, ook wel als bijwoord:
   Te paard = surĉevale; te voet = piede; te goedertrouw = bonfide; te kwadertrouw = malice; te goeder naam = bonfame; te vuur en te zwaard = ĉiaarmile; te vergeefs = vane; te gelijk = samtempe, samokaze; tien te gelijk = dekope; te wapen! = al la armiloj!
4. *Te* maakt deel uit van de voegwoordelijke uitdrukking *om te.* De vertaling is *por.* Het staat dan altijd voor een onbepaalde wijs:
   Om te komen = por veni; om te leven = por vivi.
5. Is in de betekenis van 4 het woordje *om* weggelaten, maar kan het er aan toegevoegd worden, dan luidt de vertaling eveneens *por:*
   Bereid te helpen = preta por helpi; iets te doen hebben = havi ion por fari; de kracht te werken = la forto por labori.
6. Staat *te* wel voor een onbepaalde wijs, maar is het woordje *om* er niet aan te voegen, dan mag het ook nooit door *por* vertaald worden.
   A. Staat in dit geval voor *te* een een der werkwoorden *hopen, wensen, gebieden, gelasten, besluiten, voorstellen, vragen, verzoeken* enz., dan blijft *te* onvertaald, zonder meer:
   Wens te leren = deziras lerni; gelast te komen = ordonas veni; ik stel voor te vertrekken = mi proponas foriri; ik verzoek u te schrijven = mi petas al vi skribi.
   B. Staat echter voor *te* een ander werkwoord, dan blijft het niet alleen onvertaald, maar de onbepaalde wijs, die er op volgt, wordt een deelwoord:

Esperanto en la unua jaro.

La unua tradukita verko.

Ĉi sube ni donas tradukon de „La Neĝa Blovado'' de la rusa verkisto A. Puŝkin, faritan de Antoni Grabowski en la unua jaro de Esperanto, kiam ekzistis nur la unua lernolibro kun vortaro sur unu folio, enhavanta proksimume 900 radikojn. En la antaŭparolo al la unua eldono de ĉi tiu traduko (1888a), Grabowski skribis: „Mi preskaŭ ne bezonis novajn radikojn kaj povis tute fidele traduki, kvankam oni trovos, ke la rakonto estas multe riĉa je malsamaj vortoj. La du nomojn de arboj, kiujn mi ne povis formi el la radikvortoj, mi prenis el la lingvo latina, ĉar en la botaniko ĝi ja estas internacia."
En la dua eldono de sia verketo „Kondukanto de l' interparolado kaj korespondado" en 1904a, do 16 jarojn poste, li represigis ankaŭ kelkajn el siaj unuaj tradukoj, i.a. „La Neĝa Blovado", kaj antaŭparole diras pri tio, ke dank' al la modesta materialo de la unua tempo, la kolekto estas tre facile legebla kaj povas eĉ nun servi bone al la komencantaj esperantistoj, kiuj ankoraŭ ne plene posedas la lingvon. „Aliaj samideanoj", li aldonis, „eble interesiĝos ekvidi, kiaj estis la infanaj kaj knabaj jaroj de la nuna viriĝanta Esperanto".
Ĉar sendube ankaŭ la esperantistoj el la epoko de la ora jubileo de nia lingvo interesiĝos pri tio, ni aperigas la trian represon de tiu ĉi ĉarma rakonto. Red.

LA NEĜA BLOVADO.

Rakonto de A. Puŝkin.

En la fino de l' jaro 1811a, en epoĥo al ni memorinda, vivis en sia vilaĝo Nenaradovo la bona Gavrilo Gavriloviĉ' R. Li gloriĝis en la tuta ĉirkaŭaĵo pro gastamo kaj koreco; la najbaroj ĉiuminute veturadis al li por manĝi, trinki, ludi kun lia edzino Praskovja' Petrovna po kvin kopekoj je l' bostono; kaj kelkaj el ili — por rigardi ilian filineton Marion Gavrilovna'n, gracian, palan kaj deksepjaran junulinon. Ŝi estis rigardata kiel riĉa fraŭlino, kaj multaj antaŭdecidis ŝin por si aŭ por siaj filoj.
Mario Gavrilovna estis edukita sur francaj romanoj kaj tial kompreneble jam amanta. La objekto, elektita de ŝi, estis malriĉa oficiro, kiu sin trovis forpermese en sia vilaĝeto. Estas kompreneble per si mem, ke la juna homo brulis egale per ama fajro, kaj ke la gepatroj de lia amata, sciiĝinte ilian duflankan amon, malpermesis la filinon eĉ pensi pri li, kaj lin ricevadis pli malbone ol eksigitan ĵuran alsidanton.
Niaj amantoj estis en korespondado, kaj ĉiun tagon ili sin vidis je kvar okuloj en pina arbareto aŭ ĉe l' malnova preĝejeto. Tie ili ĵuradis unu al la alia eternan amon, plendadis je la sorto kaj faradis multoblajn projektojn. Korespondante kaj interparolante tiasence, ili (kio estas tre natura) alvenis al la jena decido: se ni unu sen la alia ne povas vivi, kaj la volo de la senkompataj gepatroj baras nian feliĉon, ĉu ni ne povas veni al la celo ankaŭ sen ĝi? Oni komprenas, ke tiu-ĉi feliĉa penso venis unue en la kapon de l' juna homo, kaj ke ĝi multe plaĉis al la romana fantazio de Mario Gavrilovna.
Venis la vintro kaj ĉesigis iliajn revidojn, sed la korespondado fariĝis tiom pli viva. Vladimiro Nikolajeviĉ' en ĉiu letero ŝin petegis ke ŝi transdonu sin al li, edziĝu je li sekrete, kaŝu sin kelkan tempon kun li, kaj poste ili ĵetus sin al la piedoj de la gepatroj, kiuj nature estus fine tuŝitaj per la heroa konstanteco kaj la malfeliĉo de la amantoj kaj dirus al ili certe: „infanoj, venu al niaj koroj!"
Mario Gavrilovna longe ŝanceliĝadis; multaj projektoj de l' forkuro estis forĵetitaj. Fine ŝi konsentis: en certigita tago ŝi devis ne vespermanĝi, sed foriĝi en sian ĉambron el la ŝajnkaŭzo de l' doloro je l'kapo. Ŝia servanta knabino estis en komploto; ili du devis eliri en la ĝardenon trans la posta balkona ŝtuparo, trovi pretigitan glitveturilon, sidigi sin en ĝi kaj veturi ĉirkaŭ kvin verstojn de Nenaradovo, en la vilaĝon Ĵadrino, rekte antaŭ la preĝejon, kie Vladimiro jam devis ilin atendi.
Antaŭ la decidanta tago Mario Gavrilovna ne dormis tutan la nokton; ŝi ordadis kaj kunligadis sian tolaĵon kaj vestaĵon, skribis longan leteron al unu sentema fraŭlino, sia amikino, alian la siaj gepatroj. Ŝi diris adiaŭ al ili en la plej kortuŝantaj vortoj, senkulpigis sian eraron per la nevenkebla forto de la ama sento kaj finis per tio,

Zit te praten = sidas parolante; loopt te zingen = iras kantante; staat te wachten = staras atendante.
Soms heeft het voorgaande werkwoord geen zin; het blijft dan onvertaald:
Daar staat hij al weer te praten = jen denove li balilas; hij loopt te wandelen = li promenas.

C. Wordt *te* voorafgegaan door een verleden deelwoord en gevolgd door *hebben, zijn* of *worden,* dan blijft het onvertaald en de uitdrukking wordt een samengestelde tijd of deelwoord:
Na gezien te hebben = vidinte; geslagen te zijn = esti batita; vereerd te worden = esti honorata.

D. Voorafgegaan door *door* of *met,* blijft *te* onvertaald en de daarop volgende onbepaalde wijs wordt een bijwoordelijk deelwoord:
Met steeds te laat te komen.... ĉiufoje malfruante....; ge hebt goed gedaan door dat te vragen = vi agis bone, demandante tion.

Een preciese grens tussen de gevallen, waar *te* wel, en waar het niet door *por* te vertalen is, is m. i. niet aan te geven. Het best doet men, zich af te vragen, of *te* in een betwijfeld geval betekent *met het doel te;* zo ja, dan natuurlijk *por.* Nemen we als voorbeeld: *Met het doel te werken. Te* betekent hier natuurlijk niet *met het doel,* want de zin zegt dit zelf al. Daarom dus: *Kun la celo labori.*
Soms kan *por* al of niet gebezigd worden: *li estas kapabla (por) labori.*

7. *Te* betekent *ten behoeve van* in: Te zijner ere = por lia honoro, liahonore.

8. Als bijwoord kan *te* betekenen *overmatig, te veel, te erg.* De vertaling is *tro:*
Tro frue, tro longa, tro granda, tro rapide.

9. Het maakt deel uit van de bijwoordelijke uitdrukking *des te:*
a. in verbinding met *ju pli* is dan de vertaling *des pli: ju pli da mono, des pli da zorgo;*
b. zonder *ju pli* is de vertaling *tiom pli:*
tiom pli bone, ĉar....

10. Hieronder zijn niet te schikken voorbeelden als:
Te weten = nome; niet beter te weten = laŭ mia scio; te geef = preskaŭ senpage; te kust en te keur = vastelekte; te werk stellen = laborigi; te hulp komen = helpi; te hulp snellen = alkuri helpe; te hoop lopen = amasiĝi; te grabbel gooien = forĵeti; om zo te zeggen = alivorte; te weer stellen = defendi; te weten komen = ekscii; er is geen huis met hem te houden = ne eblas harmonii kun li; te loor gaan = perdiĝi; te gronde gaan = perei; te voet vallen = ĵeti sin antaŭ ies piedojn; te baat nemen = utiligi.

TEGENOVER.
Tegenover of *tegenovergesteld aan* is een schakering van *tegen* met de zin: *aan de andere kant, aan de overkant geplaatst.* Staan twee personen of voorwerpen tegenover elkaar, dan betekent dat, dat tussen beiden een tussenruimte is en dat zij met het front naar elkaar toegekeerd zijn, terwijl in de plaatsbetekenis van *tegen* geen tussenruimte gedacht is. Als vertaling kan dikwijls volstaan worden met *kontraŭ.* Sterker is *kontraŭe al,* waarnaast ook *kontraŭe de* wordt gebruikt. Volgen enkele voorbeelden:
De kerk staat tegenover de school = la preĝejo staras kontraŭ la lernejo; de stoel staat tegenover de kast = la seĝo staras kontraŭ (kontraŭ al) la ŝranko; tegenover elkaar = unu kontraŭ alia.
In sommige gevallen, waar men een idee heel nauwkeurig wil uitdrukken, kan men daarenboven gebruik maken van andere samengestelde voorzetsels als:
Fronte al = met het front tegenover; male al = tegenover, in tegenstelling met; kontraste al = in tegenstelling met; vid-al-vide de = van aangezicht tot aangezicht; kontraŭflanke al (de) = aan de tegenovergestelde kant van; kontraŭvizaĝe de = onmiddellijk tegenover; kompense de = tegenover, in ruil voor; inverse al = tegenover, omgekeerd.
Een paar voorbeelden:
Stari kontraŭvizaĝe de l' juĝisto. Ni troviĝis vid-al-vide kun la konkretaĵo. La spegulaj bildoj en la akvo staras inverse al la bildoj realaj.

---

ke la plej feliĉa minuto de l' vivo estos por ŝi tiu, kiam estos permesita al ŝi ĵeti sin al la piedoj de la plej karaj gepatroj. Sigelinte la du leterojn per Tula sigelilo, sur kiu estis elformitaj du brulantaj koroj kun konvena surskribo, ŝi ĵetis sin sur la liton mallonge antaŭ la lumiĝado de l' tago, kaj ekdormetis; sed ankaŭ tie ĉi teruraj sonĝaj fantazioj ĉiuminute ŝin vekadis. Jen ekŝajnis al ŝi, ke en tiu sama minuto, kiam ŝi sidiĝis en la glitveturilon por veturi al la edziĝo, la patro ŝin ekhaltigis, kun turmenta rapideco ŝin trenis sur la neĝo kaj ĵetis en malluman senfundan subteraĵon.... kaj ŝi flugis malsupren kun neklarigebla mortiĝado de l' koro.... jen ŝi vidis Vladimiron, kuŝantan sur la herbo, palan kaj sangantan. Mortante, li petegis ŝin per voĉo iranta tra l' koro, ke ŝi rapidu por lin edzigi.... Aliaj malbelaj, sensencaj sonĝaj vidaĵoj sin portis antaŭ ŝi unu post alia. Fine ŝi levis sin el la lito, pli pala ol kutime, kaj kun ne-preteksta doloro je l' kapo. La patro kaj la patrino ekvidis ŝian maltrankvilecon; ilia karesa zorgado kaj la senĉesaj demandoj: „Kio estas al vi, Manjo? Ĉu vi ne estas malsana, Manjo?" disŝiradis al ŝi la koron. Ŝi penis ilin trankviligi, montri sin ĝoja, kaj ne povis.
Venis la vespero. La penso, ke jam je l' lasta fojo ŝi pasigas tagon en la mezo de sia familio, premis ŝian koron. Ŝi estis apenaŭ viva; sekrete ŝi diris adiaŭ al ĉiuj personoj, al ĉiuj objektoj, kiuj ŝin ĉirkaŭadis. La vespermanĝo estis enportita; ŝia koro forte ekfrapis.
Per tremanta voĉo ŝi diris, ke ŝi ne havas apetiton por vespermanĝi kaj komencis adiaŭi je la patro kaj la patrino. Ili ŝin kisis kaj, kiel kutime bemis: ŝi apenaŭ ne ekploris. Veninte en sian ĉambron, ŝi ĵetis sin sur la seĝon kaj verŝis varmegajn larmojn. Ŝia knabino konsilis al ŝi, ke ŝi trankviliĝu kaj kuraĝiĝu. Ĉio estis preta. Post duonhoro Manjo devis por ĉiam forlasi la domon gepatran, sian ĉambron, la trankvilan vivon fraŭlinan. Ekstere estis neĝa blovado; la vento fajfis, la lignaj fenestraj kovriloj tremadis kaj frapadis; ĉio ŝajnis al ŝi kiel timigadoj kaj malfeliĉaj antaŭsignoj.
Baldaŭ en la domo ĉio trankviliĝis kaj ekdormis. Manjo ĉirkaŭkovris sin per ŝalo, metis sur sin varman superveston, prenis en la manon sian kesteton kaj eliris sur la postan verandon. La servantino portis post ŝi du kuneligaĵojn. Ili eliris en la ĝardenon. La neĝa blovado ne trankviliĝis, la vento blovis kontraŭen, kiel penante haltigi la junan krimulinon.
Fine ili alvenis al la fino de l' ĝardeno. Sur la vojo la glitveturilo ilin atendis. La ĉevaloj, trafrostitaj, ne volis stari trankvile sur la loko, la veturigisto de Vladimiro promenadis antaŭ la glitveturila turnilo moderigante ilian fajrecon. Li helpis la sinjorinon kaj ŝian servantinon sidiĝi kaj kuŝigi la kuneligaĵojn kaj la kesteton, prenis la kondukilojn en la manojn kaj la ĉevaloj fluge ekkuris.
Transdonante la fraŭlinon al la zorgado de l' sorto kaj al la arto de Tereŝka, la veturigisto, ni turniĝos al nia juna amanto. La tutan tagon Vladimiro estis en veturado. Matene li estis ĉe l' Ĵadrina pastro; kun malfacilo ili venis al konsento. Poste li veturis serĉi atestantojn por la edziĝo inter la najbaraj vilaĝestroj. La unua, al kiu li venis, la eksa kvardekjara standardestro Dravin', konsentis kun plezuro. Tiu ĉi afero, li diris, rememorigis al li la pasintajn tempojn kaj la husarajn ŝercetojn. Li invitis Vladimiron resti ĉe li por tagmanĝi kaj certigis lin, ke trovi la du aliajn atestantojn, ne estos malfacile. Efektive tuj post la tagmanĝo venis la geometriisto Ŝmidt' kun lipharoj kaj pikradetoj ĉe la botoj, kaj la filo de kapitano de l' ĵandarmaro, knabeto deksesjara, kiu antaŭ kelka tempo aliĝis al la ulanoj. Ili ne sole alprenis la proponon de Vladimiro, sed ankaŭ ĵuris la pretecon oferi por li la vivon. Vladimiro ĉirkaŭprenis ilin kun neesprimebla ĝojo kaj forveturis la domon por sin prepari.
Jam longe mallumiĝadis. Li elsendis sian fidelan Tereŝka'n en Nenaradovon kun sia trio da ĉevaloj kaj kun detala, vasta ordono; por si li ordonis prepari malgrandan glitveturilon unuĉevalan, kaj tute sola, sen veturigisto, li forveturis Ĵadrinon, kien post du horoj devis ankaŭ alveni Mario Gavrilovna. La vojon li konis, kaj la tuta veturo devis daŭri nur dudek minutojn.

(Daŭrigota.)

INGEZONDEN.

„Als men vragen stelt . . . ."

Onlangs bezocht ik een vergadering van „Volkenbond en Vrede", waar een journalist, Dr. E. van Raalte uit Den Haag, het woord voerde. Ik nam de gelegenheid tot vragenstellen waar, om den spreker en de vergadering attent te maken op het nut van Esperanto bij 't werk van de „Volkerenbond". Wij merkten o.a. op, dat 't gebruik van tolken aanleiding kan geven tot velerlei misverstand, w.o. foutieve vertaling en vooral niet te onderschatten 't verlies van een zekere tendenz, die m.i. elken spreker kenmerkt. Ook wees ik op het verschil van tijdsduur tussen de oorspronkelijk en de vertaalde rede.
Nu trof me vooral in de repliek van den spreker (die niettegenstaande hij sympathiek tegenover onze zaak stond, van mening was, dat Esperanto z.i. niet urgent was), de mededeling, dat de tijdsduur tussen de oorspronkelijk tekst en vertaling slechts 30 sec. bedraagt, wat voor mij (en met mij waarschijnlijk nog vele anderen!) een onbekend feit was.
Dit gebeurt, volgens spreker, door middel van een ingenieus toestel, voorzien van koptelefoons, waarop men de verlangde vertaling (Frans, Duits of Engels b.v.) zelf kan regelen.
Dit is nu wel een heel aardig instrumentje, maar hoewel men dan (volgens spreker) de vertaling reeds 30 sec. later beluisteren kan, vermeen ik toch, dat men hier te ver zoekt.
Esperanto kan dit alles vervangen, zelfs het toestel, waarvan de kosten zeer waarschijnlijk niet gering zijn (en die uiteindelijk toch op 't hoofd van den belastingbetaler neerkomen hoe gering ze ev. zouden zijn!).
De voorzitter van de vergadering sprak in z'n slotwoord ten slotte nog over „defaitisten" ten aanzien van de vereniging „Volkenbond en Vrede" (waar ik overigens ook-sympathiek tegenover sta!), wat hij ten zeerste betreurde.
Maar zijn zij (met nog vele anderen), die sympathiek tegenover onze beweging staan, dan ook geen „defaitist"?!
Mij dunkt van wel.
Men vraagt zich soms toch wel eens af, waar tegenwoordig 't gezonde, nuchtere verstand begint en ophoudt, als wij, minder ontwikkelden, den geleerden op deze weg voorgingen en nog voor moeten gaan.
Ik heb me wel eens afgevraagd, of misschien de problemen, waarvoor zij zijn blijven staan, en die een ander, n.l. de nog door het overgrote deel der mensheid miskende Zamenhof, door zijn ongeëvenaarde schepping wist op te lossen, niet opzettelijk genegeerd worden!
Dat is misschien de oorzaak, dat men naar moeilijke en ingewikkelde antwoorden zoekt, op vragen, die reeds eenvoudig en resoluut beantwoord werden....

Terneuzen. Rinus Dooms.

★

„Popola fronto".

Onze mededeling, in de vorige L.E. gedaan, had tot resultaat, dat zich wederom enige plaatselijke vertegenwoordigers aanmeldden en een aantal proefnummers werd aangevraagd. In totaal hebben we nu 25 plaatselijke adressen waar de Nederl. „P. Fr." verkrijgbaar is. Hun, die zich steeds oprecht verheugen over de ondernemingsgeest en activiteit van buitenlandse esperantisten, doch die zelf de eigenschappen van hun taalgenoten met het nodige scepticisme bezien of in het geheel geen aandacht schenken, verzoeken wij vriendelijk en met nadruk ook wat belangstelling te willen tonen voor het werk van hun nederlandse k-den, door hun op de een of andere manier behulpzaam te zijn in de verwezenlijking van hun plannen, die voor de ondernemers geen persoonlijk voordeel, doch voor Esperanto en de propaganda en steun voor Spanje van buitengewoon belang zijn. FLE-leden, die gaarne iets willen doen voor onze zaak, wenden zich tot „Popola Fronto", Loosduinseweg 179, Den Haag
Verder nog een woord van dank tot alle medewerkers en een aansporing om hun kwantum te bestellen krantjes te verdubbelen, opdat wij binnenkort ons blad kunnen uitgeven in acht pagina's.
Tot slot nog een herhaald en ernstig verzoek: Zendt zo spoedig mogelijk uw geld op aan het bekende adres: P. v. d. Plank, Van Speijkstraat 48[1], A'dam-W. Giro: 245542. Vermeldt tevens het aantal, dat ge de volgende keer denkt te kunnen plaatsen.
Propageert onze onderneming, d.i.: maakt propaganda voor Esperanto en steunt onze Spaanse makkers! H. J. Nieuwenhuizen.

Probe-Nummer.

La Esperantisto.

Zeitschrift für die Freunde der Esperantosprache. | Gazeto por la amikoj de la lingvo Esperanto.

Herausgegeben unter der Mitwirkung des Dr. Esperanto (Dr. L. Samenhof) von Chr. Schmidt, Vorstand des Weltsprachevereins in Nürnberg. | Sub la kunlaborado de Dr. Esperanto (Dr. L. Zamenhof) eldonata de Chr. Schmidt, prezidanto de la klubo mondlingva en Nürnberg.

Erscheint monatlich einmal. | Eliras unu fojon en la monato.

Zu bestellen auf der Post und in der Buchhandlung von Heerdegen-Barbeck in Nürnberg. | Oni povas aboni sur la poŝto kaj en la librejo de Heerdegen-Barbeck en Nürnberg.

Preis 1 Mark für das Vierteljahr (durch die Post 1.15 Mk.). | Kosto 1 marko por ¼ de jaro (per la poŝto 1 marko 15 pf.).

Anzeigen werden angenommen zu 20 Pfennig für die Petitzeile. | Anoncoj estas akceptataj por 20 pfenigoj por la petitlinio.

Nr. 1. Nürnberg, 1 September 1889. 1. Jahrgang.

Prospekt. | Prospectus. | Prospekto.

Het eerste Esperanto-blad (1889).

Uitslagen van de examens

van de Algemene Nederlandse Esperanto Examen-Commissie, gehouden op 23 Mei te Amsterdam.

Aangemeld voor examen-B 8 candidaten, opgekomen 8, geslaagd 6:

W. P. Naerebout, J. Reisma, A. F. v. Haren, M. Bishoff, A. v. Praag, te Amsterdam; S. Graftdijk te Bergen.

Aangemeld voor examen A 99 candidaten, opgekomen 99, geslaagd 74:

W. G. Ipenburg, R. Kamstra, P. C. M. Munneke, W. H. Gleusteen, G. v. Laren, W. de Bock, J. J. Beerents, G. Schotvanger, J. Kosmis, G. A. Meester, J. J. Terwey, J. C. Mortel, E. C. v. Groningen, J. H. F. Adriaans, F. P. Jansen, W. Zwaap, J. J. de Vey, A. A. Lau, W. Pruys, M. W. Wout, G. Bloemendal, A. v. Wijk, E. v. d. Akker, J. J. Bosman, C. W. Brouwer, J. Batterman, H. Immig, H. M. Luiks, J. C. Vermeer, M. H. Westphal, H. Kuyt, E. Schultz, W. Molin-Slieker, S. J. Beket, B. v. d. Wiel, P. G. Stapelveld, A. Lakemond, A. J. W. Vuurberg-v. Veen, J. C. Reinders, S. Molenaar, J. Blauw-Blasberg, K. Kok, IJ. J. G. du Bois, L. A. Hospers, C. Wagenaar, G. J. v. d. Plank-Hessels, K. Pasma, B. Wiersema, A. de Vries; allen te Amsterdam; G. Vis, J. Kuyt, S. J. Plekker, E. Hulst, te Zaandam; A. Hopman, te Egmond a. d. Hoef; S. Samuel, te Almelo; J. Visser-De Geus, M. M. Arnhardt, A. I. Drijver, A. M. de Koning-Cock, M. Evenhuis-Nueboer, te Bergen; J. Koster, te Zeist; T. Brink-Blomberg, E. K. Kuyt, A. Hartman-Spreeuw, M. S. de Vries-Rem; te Westzaan; E. Kloker-Worp, te Purmer; C. A. v. Lunteren, te Doorn; P. v. d. Wal, te Haarlem; H. J. J. Harshagen-Put, W. Hartog, te Koog aan de Zaan; H. Spaanenburg, te Enkhuizen; W. A. v. Houten, te Alkmaar; J. Blok, A. C. Kater, te Anna-Paulowna.

De examens worden voortgezet:

18 September te Goes.
24 October te Deventer.
7 November te Den Haag.
20 November te Amsterdam.

Van de afgelopen examens zijn nog taken verkrijgbaar. Kosten 25 cent (postzegels) voor de taken van 2 examens. Aanvragen en prospectus betreffende de examens bij de secretaresse: H. M. Mulder, Zilvermeeuwstraat 29, Badhoevedorp.

Grava sciigo al tiuj, kiuj volas viziti Parizon.

Nome de k-do F. Podgorski, komitatano de FET, kiu kiel eble plej multe zorgas por la restado en Parizo, mi sciigas vin jene: K-do Podgorski ricevas regule multajn leterojn kun la demando, ĉu li scias adreson aŭ iun kdon, kiu povas doni gastigadon.
Mi mem estis en Parizo kaj mi konstatis, ke tio ne estas ebla. Ne forgesu, ke la Parizanoj posedas nur malvastajn ĉambrojn, kompare al tiuj en nia lando. Ili havas sufiĉe nur por si mem. Sed kdo Podgorski volas volonte helpi ĉiun. Li scias bonan hotelon, ne karan kaj tamen puran. La prezoj varias de dek ĝis dekkvin frankoj tage. Se vi deziras tion, li montros al vi malmultekostan restoracion ktp.
Se oni intencas viziti Parizon, skribu klare, ne multe kaj minimume 3 tagojn antaŭe, vian alvenon, daton kaj horon, ĉar kdo P. havas multajn leterojn por respondi.
Mi volas diri ankaŭ la jenon: multaj kdoj pensas, ke kdo Podgorski estas pagata por tiu laboro ,sed tio ne estas vera; li estas idealisto, li faras ĉion por Esperanto. Kaj tial mi tutkore dankas kdon P. kaj ĉiujn kiuj gvidis nin tra Parizo, por ĉio, kion ili faris kaj ĉar ili montris, ke ili estas veraj amikoj, idealistoj. Neniam ni forgesos ilin. S. J. Groenewegen.

★

Correspondentie.

Verschillende ingezonden stukken konden door gebrek aan ruimte in dit nummer geen plaats vinden. Zij zullen zo mogelijk in volgende nummers worden opgenomen.

LA SAT-KONGRESO ATENDAS VIN!

Esperanto inter la Infanoj.

Grupgvidantoj atentu!

La infankursoj parte finiĝis kaj nun ni havas iom da tempo por fari ion alian. Kelkaj scias, kion fari, aliaj serĉas kaj pensas kaj povas trovi nenion. Nun ni volas helpigi unu la alian.
Ekzemple, dum la somero, grupoj volas viziti grupojn en ne tro malproksimaj lokoj, kaj ne precize scias, kie trovi ilin. Nun ni petas, sendu al ni vian adreson. Tiam ĝi aperos en L E. Se ĉiuj grupoj kaj kursoj faros tion, vi ĉiuj havos liston, en kiu vi serĉu grupon, kun kiu vi povas interrilati pri eventuala, reciproka vizitado.

Kompreneble vi ne ĉiuj sammaniere plenigas vian kurstempon.
Kiam iu eltrovas ion novan, uzeblan ankaŭ por aliaj grupoj, sciigu tion al ni, ni petas, por ke ni per L E la aliajn gvidantojn ankaŭ povu ĝojigi per tio.

Se vi volas scii ion pri infaninstruado aŭ grupgvidado petu informojn ĉe ni. Eble ni povas helpi vin, aŭ, denove per L E, peti informojn de la aliaj kurs- kaj grupgvidantoj.

Tiel ni esperas akiri fruktodonan kunlaboradon inter la diversaj grupoj. Do, post nun, regule aperos io pri la infanlaboro en nia lando, en nia gazeto. Ĉiam bone atentu kaj helpu nin kiom eble plej multe.

Informojn, petojn kaj adresojn sendu al kdino A. C. Obbes, Boezemlaan 24b, Rotterdam-Noord.

Ni intencas aranĝi dum la SAT-kongreso ekspozicion pri la infanlaboro. Al ĉiuj, kiuj havas ion por pruntedoni, ni petas, sendu tion al ni. Post la kongreso vi rericevos ĝin. Ankaŭ donacoj por la ekspozicio, ekzemple poŝtmarkoj, bildkartoj de infanoj aŭ fotoj estas bonvenaj. Sendu tiun materialon al k-do J. Snel, 2e Gijsingstraat 56 b, Rotterdam-West.

★

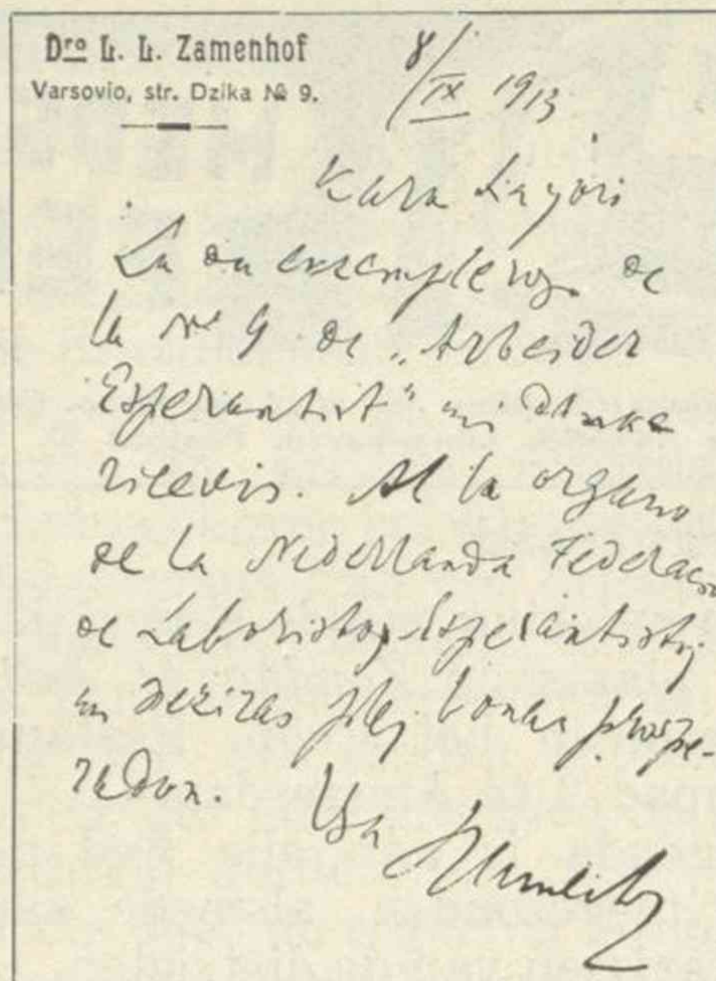
Novaj Grupoj.

En la aprila nro. ni anoncis la nomojn de la 6 ekzistantaj infangrupoj en diversaj sekcioj de nia Federacio.
Nun ni povas saluti en nia mezo 4 novajn grupojn; ili estas:

„La Verda Junularo" en sekcio Arnhem; gvid.: kdinoj A. C. Timmers-Bakker kaj J. Henstra-Schiphorst.
„La Verdaj Pigoj" en sekcio Gouda I; gvid.: kdo P. Becker.

„Amikeco" en sekcio Scheveningen; gvid.: kdino De Ruiter kaj kdo Lejewaan.

„La Malgranda Mondo" en sekcio Roterdamo IV; gvid: kdo W. Borsje.

Dr L. L. Zamenhof
Varsovio, str. Dzika № 9.
8/IX 1913

Handschrift van Dr. Zamenhof.

Briefkaart op 8 September 1913 gezonden aan den toenmaligen secretaris onzer Federatie, k-do K. H. Meijer. Voor hen, de 'n „doktershand" slecht kunnen lezen, drukken we hier de inhoud af:

Kara Sinjoro,

La du ekzemplerojn de la No. 9 de „Arbeider Esperantist" mi danke ricevis. Al la organo de la Nederlanda Federacio de Laboristaj Esperantistoj mi deziras plej bonan prosperadon. Via
Zamenhof.

TRIDEKJARA JUBILEO.

Leginte pri jubileoj de diversaj esperantistoj, mi ne povas preterlasi okazon memorigi modestan adeptinon de Dr-o Zamenhof, kiu nunjare festas tridekjaran jubileon de sia seninterrompa laboro por Esperanto. Ŝi estas *Julie Ŝupichova*, faka instruistino en Praha, kiu ankaŭ min inicis iam en la sekretojn de nia kara lingvo. Fariĝus dika kaj interesa libro, se oni volus priskribi 30 jarojn, dediĉitajn al la laboro por la idealo de nia Majstro. Ĉar manko de loko ne permesas skribi vaste pri la meritoj de Julia Ŝupichova, mi menciu nur, ke ŝi estas aŭtorino de diversaj instruaj kaj propagandaj libroj, el kiuj ŝia lernolibro atingis jam la 4an eldonon. Ŝi fervore pioniris Esperanton inter la infanoj, verkinte ankaŭ por ili lernolibreton. Krom tio ŝia nomo fariĝis tre konata pro grandnombraj gazetartikoloj, en kiuj ŝi ne malofte menciis laŭde la laboron de nia Federacio. Ni sincere gratulas ŝin kaj deziras, ke ŝi ankoraŭ multajn jarojn povu dediĉi siajn fortojn al nia komuna idealo. EFO.

Post la kurso:

POST LA KURSO

Prezo broŝ. f 0.60 – kart. f 0.75

VAN DE LIBRO-SERVO

Postbus O. 50 Amsterdam (o.)
Postgiro 111278

Beeltenis Zamenhof.
Er wordt ons nog wel eens gevraagd naar een grote foto of tekening van Dr. L. L. Zamenhof. Deze kunnen wij nu leveren!
Van een onzer leden ontvingen wij namelijk een aanbieding, het portret van Zamenhof te leveren, uitgevoerd in sepia, formaat ongev. 40 x 28 c.M. prijs f 2.75 franco thuis.
Het is een goed uitgevoerde en welgelijkende tekening, die wij warm aanbevelen, in de eerste plaats voor de „Propraj Domoj", maar ook aan onze leden zelf.

Bellamy. Rigardante Malantaŭen.
Wilt u eens een roman lezen, die *boeiend* en *leerzaam* is?

Koopt dan de Esperanto-uitgave van het bekende boek van Edw. Bellamy, waarin op onderhoudende wijze een socialistische maatschappij beschreven wordt. Een goede vertaling.
200 pagina's ingenaaid ...... f 1.50
Gebonden, in heel linnen band - 2.25

Prijsverlaging van „La Faraono."
De prachtige roman van B. Prus, *La Faraono,* die door de eminente vertaling van Kabe (dr. K. Bein), behoort tot de klassieke esperanto-literatuur, is in prijs verlaagd!
620 pagina's, ingenaaid in 3 delen thans slechts .... f 3.25
(uitsluitend ingenaaid verkrijgbaar)
Het meest aanbevolen boek voor het B-examen !

Een goede raadgever bij tal van moeilijkheden betreffende de grammatika vinden wij in *La konsilanto pri la Esperanta Gramatiko,* door G. J. Degenkamp. 120 pagina's, ingenaaid f 0.85, gecart. f 1.05.

Alle bestellingen (voor Esperantoboeken, insignes, propaganda-materiaal enz.) richte men aan Libro-Servo FLE, Postbus O 50, Amsterdam-Oost, Postgiro 111278.

Wie is nog geen abonné op L P?
Men kan zich op het maandelijkse esperanto-studieblad „La Progresanto" nog abonneren. Verschenen nummers kunnen nog worden geleverd. Leden der Federatie betalen f 1.25 per jaar, anderen f 2.—.

Libro-Servo gesloten.
Van 17 tot 26 Juli is onze Libro-Servo gesloten wegens vacantie van ons bestuurslid F. G. Kroonder.
Men neme hiervan goede nota.
Bestellingen zende men zoveel mogelijk enige dagen vóór die tijd.

A L I Ĝ U   S E N P R O K R A S T E !

Na het SAT-congres . . . . Texel!
4 en 5 September.

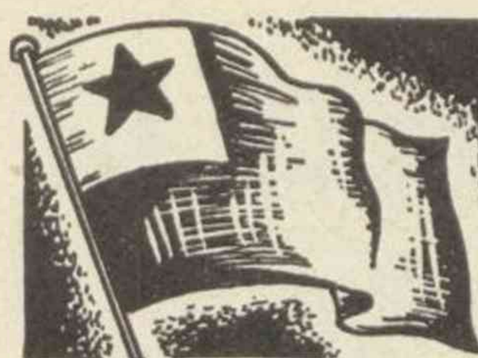
De kop van Noord-Holland is voor onze arbeiders-esperanto-beweging lange tijd een zeer zwakke plek geweest. Pas in de laatste drie jaren is daarin een grote (nog onvoldoende) verbetering gekomen. Toch bestond juist in de tijd, die aan deze drie jaren voorafging, op het eiland Texel, de paarl der Waddeneilanden, een sterke Esperanto-beweging, waarin ook de afdeling van onze Federatie een werkzaam aandeel had. Allerlei oorzaken hebben er toe geleid, dat hierin een verandering is gekomen die tot resultaat heeft gehad, dat de Esperanto-beweging op „la verda insulo" practisch dood is. Wel zijn er nog georganiseerde Esperantisten, maar van enige activiteit ten gunste van ons streven is geen sprake.

Het district Noord-Holland heeft het initiatief genomen tot een actie, die de levensgeesten, speciaal wat onze Federatie betreft, weer zal opwekken. Het organiseert n.l. een tutprovincan semajnfinon met een propagandistische strekking. Het roept allen in Noord-Holland op hieraan deel te nemen. En niet alleen het district doet dat, nee, ook de afdelingen Sint-Maarten, Schagen en Den Helder, die haast alles moeten missen van wat het district aan excursies enz. organiseert, roepen de Noord-Hollanders op naar Texel te komen.

Het programma is aantrekkelijk genoeg:

's Zaterdagsavonds een openbare propaganda-vergadering te Oudeschild met medewerking van de Arbeiders-Zangvereniging en verder een gevarieerd programma: toneelspel door de afd. Schagen en Den Helder, muziek enz. 's Nachts slapen op stro, in tenten en in het eigen gebouw van de moderne arbeidersbeweging.

's Zondags een wandeling over het prachtige eiland naar de dennen, duin en strand (zwemmen!) In de duinen wordt een klein programma verzorgd. Per auto keren we naar Oudeschild terug. Is 't niet prachtig? Neemt dus in groten getale deel! We zullen de prijs vanaf Den Helder zo laag mogelijk houden. In Den Helder kunnen vele fietsen gestald worden. Verder nieuws verschijnt in L E van Augustus. Maar wie zich het eerst opgeeft, wordt het best verzorgd. Opgaven moeten in ieder geval vóór 20 Augustus in het bezit zijn van: W. Braakensiek Asterstraat 19, Den Helder.

MEDEDELINGEN VAN HET FEDERATIE BESTUUR

Sekretariaat: Postbus W. 6, Amsterdam (West) - Administratie: Postbus O. 50; Postgiro Amsterdam Nummer 144698, Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nummer 111278

Federatieraad.

De vergadering van de Federatieraad vindt plaats op *Zondag 11 Juli a.s.* wederom in het Coöp. Restaurant, Molenpad 2 te Amsterdam-C.

De agenda is aan alle Fed.-raadsleden toegezonden, alsmede aan de secretarissen van de districten.

Nogmaals wijzen wij er op, dat de leden van de Fed.-raad *voor een vol jaar* gekozen worden en er dus alleen in bijzondere gevallen tussentijds een ander kan worden aangewezen.

Kan het Fed.-raadslid de vergadering niet bijwonen, dan zende men een plaatsvervanger, opdat het district in ieder geval vertegenwoordigd is.

Ons kinderleerboekje.

Aan de vraag naar een goedkoop en degelijk kinderleerboekje kan thans worden voldaan. De cursus „La Malgranda Mondo", die gedurende 10 maanden in „La Vojo" verscheen en door een 1000-tal kinderen gevolgd werd, hebben wij nu in boekvorm uitgegeven als eerste deeltje in de serie „Nia Mondo".

Het boekje bevat 40 lessen, samengesteld door k-dino Annie Rebers en geïllustreerd door k-do T. Langeberg.

De prijs is slechts f 0.30. Afdelingen genieten de bekende korting (20%).

Aan de schrijfster en den tekenaar brengen wij hier een woord van lof en dank voor het keurige werk, dat zij met deze cursus voor de kinderen en voor onze organisatie hebben verricht. Wij wensen hun met het tweede deeltje evenveel succes toe.

De kinder-vervolgcursus.

Te beginnen met het Augustus-nummer zal in „La Vojo" het vervolg op „La Malgranda Mondo" verschijnen. Alle kinderen, die de vorige cursus in „La Vojo" hebben gevolgd, gaan dus weer met „La Vojo" verder. De naam van deze cursus zal zijn „Pli vasta Mondo". De lessen zullen weer even prettig zijn ingericht en even aardig zijn geïllustreerd als de vorige.

Cursusleiders(sters), organiseert voor uw leerlingen van het vorige seizoen een vervolgcursus met „La Vojo"!

Dus goed begrepen:

Nieuwe begincursussen gebruiken ons nieuwe leerboekje „La Malgranda Mondo", te bestellen bij Libro-Servo, Postbus O 50, Amsterdam-O, Postgiro 111278.

Vervolgcursussen gebruiken de cursus „Pli vasta Mondo" in ons kindermaandblad „La Vojo". Prijs f 0.50 per jaar. Adres: Administratie „La Vojo", Postbus W 6, Amsterdam-W., Postgiro 144698.

Bewijs van lidmaatschap.

Van het *Bewijs van Lidmaatschap* (membro-atesto) verscheen een nieuwe, geheel bijgewerkte druk. Prijs, als voorheen f 0.10. Afd.-korting 30%. Hebben nu al onze nieuwe leden ons lidmaatschapsboekje?

Van de voornaamste wijzigingen (art. 15 van het reglement) hebben wij een overdrukje laten maken, dat dezer dagen aan alle afdelingen wordt toegezonden. Alle leden ontvangen dus binnenkort dit supplement van hun afdelingsbesturen.

Een nieuwe uitgave.

Van de hand van k-do Veen, de Federatie-secretaris, is zo juist verschenen een brochure van 20 pagina's, met omslag, onder de titel „Wat wij doen!". Prijs 5 cent. Afdelingen 20% korting.

Op overzichtelijke wijze wordt het doel en streven van de federatie, alsmede de functionering van het organisatie-apparaat aan den lezer verklaard. Een nuttig boekje voor allen, die iets meer van de Fed. van Arbeiders Esperantisten willen weten, leden, zowel als niet-leden. Men zende een exemplaar aan de plaatselijke afdelingen van andere arbeiders-organisaties, met een opwekking esperanto-cursussen te organiseren!

Aan alle afdelingen zonden wij een exemplaar ter kennismaking.

Aan de provinciale districten zonden wij enige exemplaren voor de propaganda.

Met vacantie afwezig.

K-do Kroonder: 18-26 Juli.
K-do Veen 18-31 Juli.
Gek-doj Faulhaber kaj k-do Koch: 1-15 Augustus.

Volgend L E

verschijnt, wegens het congres van SAT, 21 Augustus in plaats van 14 Augustus. Copy moet uiterlijk 11 Augustus in ons bezit zijn.

Nooit te oud om te leren!

Als een aansporing tot hen die beweren, dat Esperanto niet of moeilijk door volwassenen te leren is, vermelden wij hier, dat in het op 6 Mei j.l. te Leeuwarden gehouden Esperanto-examen voor diploma A is geslaagd de 71-jarige P. Groen, 't Meer bij Heerenveen. Deze candidaat leerde Esperanto door zelfstudie.

DISTRIKTS MEDEDELINGEN

DISTRICT AMSTERDAM.
Secr.: Solostraat 19 hs. (O.).

Vergadering van de afdelingsbesturen,
Woensdag 21 Juli a.s. Plaats wordt nader bekend gemaakt in het bulteno. Op deze vergadering verwachten wij ook de afdelingen, die geregeld schitteren door afwezigheid.
Op de agenda: verkiezing van een nieuwen voorzitter van het district, ter vervanging van k-do Krijt, die om gezondheidsredenen voor deze functie moest bedanken. Aan dezen kameraad onze hartelijke dank voor het vele en goede werk voor ons district gedaan, en een spoedig en algeheel herstel!
Gaarne ontvingen wij ook voor deze vergadering voorstellen in verband met de propaganda in de Groene Maand.

Lezingen Theo J. Thijssen.
In September zal de heer Theo J. Thijssen voor de leidsters en leiders van onze kindercursussen enige lezingen houden over het taalonderwijs — in casu Esperanto — aan kinderen. Allen die reeds òf in de afdelingen, òf voor de Ouder-Commissies, een cursus leiden, verwachten wij bij deze lezingen. Bovendien zouden we graag uit elke afd. enige kameraden, die bereid zijn in het komende seizoen een kindercursus te leiden, aanwezig zien.
Onze leden, ouders van schoolgaande kinderen, wekken wij op, in de desbetreffende ouder-commissies propaganda te maken voor een Esperanto-cursus. Het district is bereid voor deze cursussen leiders aan te wijzen, en de eventuele propaganda te verzorgen. (Toespraak Ouderavond, enz.)

KANTHORO „LA NOVA TEMPO".
Secr.: J. v. Munster, Dès Presstraat 9.

Onze „groene maand" September is alweer in aantocht en in de groepen worden plannen besproken, langs welke weg men de meeste cursisten kan werven.
Mocht al de oude manier, een tentoonstelling met verspreiding van strooibiljetten, tot dusver voldoening geven, dit betekent geenszins, dat het resultaat niet verbeterd kan worden door nieuwe wegen te bewandelen.
De zaak moet in een aanlokkelijk kleed gestoken worden, zoals de afdelingen het inzagen, welke in voorgaande jaren met een propaganda-feestavond kans zagen 50-100 cursisten in te schrijven.
Het programma kan tamelijk eenvoudig zijn.
Enige goed voorgedragen nummers van ons zangkoor, een bescheiden propagandaspeech en dito toneelstukje, wat muziek, zal u een zaal vol met tevreden publiek bezorgen, waaruit menigeen zich als cursist opgeeft. Ook de volkstuintjes, de binnenplaatsen van verscheidene huizenblokken, speeltuinen en parken, geven U de gelegenheid voor een concert van ons koor, dat het publiek trekt, waarna uw propagandawoord en strooibiljet heel wat cursisten zullen aanbrengen.
Ons zangkoor is opgericht om de propaganda te dienen. Buit de gelegenheid uit, dat er in Amsterdam zo'n propaganda-middel bestaat en richt uw aanvraag voor medewerking zo spoedig mogelijk aan:

J. van Munster,
Secretaris Zangkoor „La Nova Tempo",
Des Presstraat 9¹, A'dam-Zuid.

Het koor oefent elke Maandagavond van 8.30—11.30 uur in de school Marnixstraat hoek Nieuwe Egelantiersstraat.

DISTRIKT GELDERLAND.
Secr.: Rosendaalsestraat 486.

Dum la lasta distrikt-jarkunveno en Zutfen ni decidis aranĝi ekskurson al Arnhemo por la Gelderlandaj sekcianoj. Kiel daton ni fiksis la 22an de aŭgusto; i.a. k-do Spansier el Nijmegen parolos pri sia travivaĵo en Germanujo.
La anoj de la sekcioj Gelderlandaj per ĉi-tiu estas petataj anonci sin antaŭ la 20a de julio ĉe la Arnhema sekcio sekretario P. Rosseel, Rosendaalsestraat 486.
Li tre volonte ricevos anoncojn por prezenti ion dum la ekskurso; deklamadon, kantadon, ktp.
La intenco estas organizi kunvenon subcielan, se pluvas enkonstruaĵon.
Pliaj informoj sekvos en la sekvontaj numeroj de L E kaj la distriktgazeto „Nia Interkontaktilo". Rosseel.

DISTRICT ZUID-HOLLAND.
Secr.: Ida Maria de Raathstr. 1, Vlaardingen

Aangemoedigd door het succes van verleden jaar organiseert het district Zuid-Holland weer een „weekend" aan de Reeuwijkse Plassen te Gouda op 17-18 Juli. Het belooft dit keer iets bijzonders te worden. Medewerking in de programma's is verzekerd van het bekende Rotterdamse zangkoor „Matenruĝo", van de Haagse „Infangrupo" (zang en dans door onze kinderen) en van een viertal in onze kringen reeds bekende „deklamantoj". Voorts bestaan er plannen om zwem- en hardloopwedstrijden te organiseren, waarvoor wij enkele premies beschikbaar stellen. Daar dit „weekend" direct vóór het SAT-congres plaats vindt, is de mogelijkheid groot, dat wij ook bezoek krijgen van buitenlandse kdoj, van wie wij enkelen tot spreken willen uitnodigen.
Zaterdagmiddag om 5 uur verzamelen alle deelnemers bij het station in Gouda, vanwaar we gemeenschappelijk naar het kampeerterrein aan de 's Gravenbroekseweg wandelen. Onze Goudse gastigontoj zorgen voor een goede ontvangst. De kosten zijn 25 cent per persoon voor Zaterdag en Zondag. Alleen Zondag 15 cent. Wij rekenen op deelname uit alle hoeken van het district. Geeft u dadelijk op aan bovenstaand adres. Zonder opgave kan geen slaapplaats verzekerd worden. F. Kalisvaart.

Esperanto bij de Post

Brazilië.

Een Esperanto-jubileum-postzegel!

De Esperanto-postzegels, uitgegeven door de Braziliaanse Posterijen ter gelegenheid van de 9e Internationale jaarbeurs en het 9e Braziliaanse Esperanto-congres en waarvan we in het Mei-nummer van ons orgaan een foto plaatsten, bleken een groot succes. Honderden verzoeken om toezending, uit vele landen ontvangen, getuigden, dat deze uitgaven op hoge prijs gesteld werden.
Dit succes deed de regering besluiten, ter gelegenheid van het gouden jubileum van Esperanto wederom een Esperanto-postzegel uit te geven. De tekenaar Leopold Campos, dezelfde, die eerstgenoemde postzegel ontwierp, zal ook de jubileum-postzegel ontwerpen.

—

Frankrijk.

Ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling te Parijs, hebben de Franse Posterijen een stempel in gebruik genomen met het opschrift:
Paris invitas vin — Ekspozicio 1937.

AFD. A'DAM II. „Ni volas lumen."
Sekr.: Weidestraat 42 (O.)

Zondag 18 Juli organiseert onze club een fietstocht naar het Bloemendaalse strand. Wij komen 's morgens om 7.30 uur samen op de Brink. Om 7.45 zijn we aan de Berlagebrug en om 8.15 uur: Hoofdweg, hoek Haarlemmerweg. Brood en koffie mee.
Leden uit andere afdelingen zijn hartelijk welkom. La sekretario.

AFD. A'DAM VIII. „Ni volas antaŭen."
Secr.: Waverstraat 85³.

La 22an de junio ni jarkunvenis. Ĉeestis 24 gekdoj. La jarraportoj estis aprobataj. Estonte niaj jarkunvenoj okazos antaŭ la fed.-kongresoj.
Naŭ kursanoj aliĝis. Bonvolu noti la adreson de la nova sekr. A. v. Praag, Waverstraat 85³, Amsterdam-Z.

2a sekretario.

AFD. A'DAM XIV. „Al nia idealo."
Secr.: Orionstraat 55.

Lundon la 14an de junio nia sekcio jarkunvenis. La estraro ŝanĝiĝis. La sekr. estas nun kdo J. de Veij, Orionstraat 55, Amsterdam N. En la A-ekzameno partoprenis 6 membroj. 5 sukcesis.

J. de Veij, sekr.

AFD. ARNHEM. „Fidu la estonton."
Secr.: Rosendaalsestraat 486.

La 22an de aŭgusto okazos en nia urbo distrikta ekskurso. Ĉiuj el niaj an(in)oj kunlaboru por sukcesigi ĝin. Anoncu vin kiel eble plej baldaŭ por prezenti ion, ekz. deklamadon, dialogon, kantadon, ktp.
Dum la monato julio niaj ordinaraj konversacivesperoj okazos ĉiun merkredvesperon je la 8a en „speeltuingebouwtje in de Agnietenwijk" **do ne en „Ons Huis".** Atentu pri tio!
Ankaŭ en la sama konstruaĵo la teatraĵgeludantoj ekzercos ĉiun lundvesperon je la 7.30. Oni ĉeestu je la fiksita tempo!
Ĉiu faru sian devon por sukcesigi niajn klopodojn. R.

AFD. DEN HAAG I.
Secr.: Hoefkade 88.

Ni kunvenis la 16an de junio. La sekr. nun estas kdo Den Bree, Hoefkade 88. Pere de la gazeto ni tre dankas la antaŭan sekr. pro lia multa laboro por nia sekcio. La verdan monaton ni priparolis, sed ne povis fari decidon pri aliaj aferoj pro nesufiĉa nombro da ĉeestantoj. Baldaŭ ni festos la 30-jaran ekzistadon. Vizitu grandnombre la konversaciojn. La sekretario.

AFD. KOEDIJK. „La Hedero."
Secr.: Kanaaldijk 145.

La 29an de junio okazis nia jarkunveno, la unua kunveno en nia propra domo. 15 Gekdoj ĉeestis, do nekontentige. Post la malfermo fare de la prez., per kiu li oficiale inaŭguris nian hejmon, ni pritraktis la diversajn jarraportojn, agrable interrompitajn per regalo al niaj anoj je limonado kaj kuko. Okazis ŝanĝo en la estraro.
Dum la kunveno ni enmanigis kelkajn librojn al la prez. kiel dankon pro lia fervora laboro dum la vintro. Ĉe la libera diskutado oni proponis okazigi festvesperon. Poste ni decidos.

A. Barsingerhorn, sekr.-ino.

AFD. KOOG-ZAANDIJK.
Secr.: Tulpstraat 33, Koog aan de Zaan.

De nia progresa kurso, gvidita de kdo Mets, tri gekamaradoj faris ekzamenon A en Amsterdamo kaj du gekamaradoj, nome

kdino Harshagen-Put kaj kdo Hartog sukcesis. Bona rezulto.
La 13an de julio okazos konversacia-vespero, en kiu ankaŭ aŭstria kamarado parolos. Ĉiu estos bonvena kaj certe ĉiuj de nia sekcio venu. Konu vian esperantan devon.

J. Groenescheij.

AFD. LEEUWARDEN.

Secr.: Marnixstraat 19.

Onze afd. was Zaterdagavond 26 Juni bijeen tot feestelijke opening van het eigen gebouwtje Grachtswal, hoek Molenpad. Door een der leden werd vooraf een voorzittershamer aangeboden. In zijn humoristisch getint welkomstwoord releveerde de voorzitter in welke staat dit clubhuisje (een voorm. fotografisch atelier) dat nu een gezellig interieur biedt, verkeerde, toen de eigen-gebouw-commissie het huurde.
Een maand lang zijn een aantal leden elke avond weer, soms tot in de nacht bezig geweest met timmeren, verven, behangen, enz. en hun komt dan ook een woord van lof toe. Dit eigen gebouwtje zal ons in staat stellen nog intensiever te werken.
Tot slot las de voorzitter een felicitatieschrijven van het hoofdbestuur voor. Daarna werd het door een der leden voor deze gelegenheid gemaakte lied gezongen. Toen werden verschillende cadeaux aangeboden, o.a. een mooi schoolbord, een palm, een klok, een theeservies, een waterstel en een, door een lid geschilderd portret van Zamenhof, dat direct een ereplaats verkreeg.
In de pauze werd thee rondgediend, verschillende leden verkregen daarna het woord, één sprak in dichtvorm, er werd gezongen en tot kwart voor elf bleef men gezellig bijeen.

C. M. Rijpstra-Timmermans.

AFD. ST. MAARTEN. „Nia Idealo".

Secr.: B 42.

Eén onzer conversatie-avonden werd bezocht door den Deensen esperantist kdo D. H. Holm. Het was een nuttige en leerzame avond. Aan onzen kdo onze hartelijke dank. Onze jonge afdeling is kerngezond en onze conversatie-avonden worden, behalve door eigen leden, ook door die der omliggende afdelingen bezocht. Moedig zullen wij voorwaarts gaan. Piet v. Vuure, secr.

AFD. ROTTERDAM XI.

Secr.: Botterstraat 9 W.

Men neme er goede nota van, dat het secretariaat nu is bij kdo W. Mosch, Botterstraat 9, Rotterdam-West. W. Mosch, secr.

AFD. ROTTERDAM XII.

Secr.: G. J. Mulderstraat 65 b.

La 19an de Junio mortis post longa sufero nia IIa prezidanto kaj sekcio SAT-peranto: kdo J. de Jong.
Dum multaj jaroj li estis membro de nia movado. Ĉe ĉiu okazo li faris propagandon por nia kara lingvo. Malgraŭ ke li estis grave malsana, li ne perdis la interesiĝon por nia idealo.
Kiu konis lin, scias, ke li estis simpla viro, sed vera esperantisto kaj idealisto, tial li estis ĉies amiko.
Ni sincere kondolencas lian familion.
Ni ne forgesos lin.

J. Kooyman, sekr.

AFD. VLAARDINGEN.

Secr.: Ida Maria de Raathstraat 1.

Ekskurso al Roterdamo.
La 13an de junio sekcio Vlaardingen ekskursis al sekcio 2a en Roterdamo. Kiam ni alvenis en la bela salono, ĉeestis jam grupo de Delftaj kdoj. Ĉio montris, ke niaj gastigantoj agis laŭpove por kiom eble plej agrabligi nian restadon Aro da inoj iradis tien kaj reen por prepari nian akcepton. Post ripozo kaj manĝado kelke da k-doj ĝojigis nin per rakontoj kaj voĉlegado, kaj gaja kantado alternis. Tagmeze ni komune promenis tra la interesa ĝardenvilaĝo Vreewijk, kie precipe ravis nin la abundo da ĉiuspecaj floroj.
Reveninte en la ejon, ni trinkis teon kaj ankoraŭ restis kelkan tempon intime interbabilante kaj kantante. Delfta kdo deklamis bonhumorajn poemetojn, post kio sekvis la adiaŭo. Akompanite de R'damaj gekdoj ĝis la okcidenta urbolimo, ni revojaĝis hejmen, domaĝante la tro baldaŭan finon de tiu ĉi bonega ekskurso.

La sekretario.

AFD. WEST-GRAFTDIJK.
Secr.: Oost-Graftdijk.

Antaŭ kelkaj semajnoj ni havis internan kunvenon. Ni priparolis tre gravajn aferojn. La estraro ŝanĝiĝis. La sekr-ino estas nun: kdino N. Bas-Bankersen. La „Aŭstria Vespero", kiun ni aranĝis, bone sukcesis. Ĉeestis ± 150 personoj.

N. Bas-Bankersen, sekr.-ino.

AFD. WESTZAAN. „Zamenhof."
Sekr.: G 101.

Vendredon, la 25an de junio, okazis nia jarkunveno. La plej multaj el la gemembroj ĉeestis. La jarraportoj estis aprobataj.
La sekretariino estas nun: K-dino Wezel, G 101. La kaskontrolkomisiono trovis la kason en bona ordo. En la ŝipveturado al Schoorldam partoprenos 11 personoj el nia vilaĝo.
En la ekzameno en Amsterdam sukcesis 4 el niaj anoj. Ni decidis okazigi la subĉielan kunvenon je vendredo la 23a de julio. La provizora programo estas: 1. Malfermo. 2. Komuna kantado. 3. Muziko de anoj de la muziksocieto „Crescendo". 4. Parolado de iu sperta Esperantisto. 5. ? ? ? ? ? 6. Paŭzo. 7. Kantado kaj muziko. 8. Deklamaĵo de la prez. 9. Teatraĵo de 2 kdinoj. 10. Fermo kun kanto.
Ni atendas la kunlaboradon de ĉiu anoj, por ke nia vespero bone sukcesu kaj la alvenon de multaj el la najbaraj sekcioj.

T. Brink-Blomberg, ekssekr.-ino.

AFD. WINSCHOTEN. „La Estonto".
Secr.: Meidoornlaan 10.

Lundon, la 14an de junio, ni kunvenis ĉe Van Zweden. Okazis kelkaj elektoj.
Kdoj Van Zomeren kaj De Groot helpos enkasigi la kotizon de la malfidelaj vizitantoj.
Sekciajn sciigojn, escepte de la kunvenoj, ni konatigos per la afiŝtabulo antaŭ la fenestro de nia klubejo. La sekretario.

AFD. WORMER. „Solidareco."
Sekr.: Zandweg 82.

La 11an de junio okazis kunveno. Pro lastatempa nebona vizitado ni emis proklami ferion, sed la lasta kunveno ĝuis pli grandnombran viziton. Bedaŭrinde ni devis akcepti la eksiĝon de la fondinto de la sekcio, k-do Klaas Stam, kiu pro diversaj gravaj kaŭzoj ne povis resti. Alia sekvo estis, ke ni devis elekti kelkajn funkciulojn, por anstataŭi lin. Ni tutkore dankas nian k-don pro la multaj laboroj, kiujn li faris.

Fred. Langenberg, sekr.

AFD. IJMUIDEN.
Secr.: Engelmundusweg 58.

La 22an de majo okazis nia kursfina festo, kaj de la 25 krusanoj, 24 aniĝis al nia sekcio; do tre kontentige. Per la aplaŭdado kaj ridado ni konstatis, ke ankaŭ la ĉeestantoj estis kontentaj pri la aranĝo de la vespero. Ĉiujn kunlaborantojn ni ankoraŭ dankas. Sed gekdoj nun restas al ni la devo viziti ĉiun vesperon por la studado kaj helpi la novajn anojn, por ke ili fariĝu bonaj esperantistoj. Do, ne forrestu sed venu ĉiam.

Je nia bedaŭro ni sciigas al ĉiuj, ke la 29an de junio mortis nia brava kdo G. v. Willigen. En li ni perdis bonan propagandiston de nia movado.

D. Castricum, sekr.

AFD. ZAANDAM.
Secr.: Prins Hendrikstraat 39.

La membro-kunvenon de la 1a de julio sekvas nekunvenado. Tamen ni laboradas. Atentu ĉi suban programon. La 13an de julio ni vizitos publikan kunvenon de sekcio Koog-Zaandijk. Ĵaŭdon la 15an ni ekskursos bicikle al la Nord-mara kanalo, kie ni naĝos. Kelkaj kdoj demonstracios la savadon de dronontoj. Kolektiĝo je 7.30 ĉe statuo sur Dam. La 23an ni gastos ĉe la sekcio Westzaan, kiu organizos tre interesan vesperon. Ni ne seniluziigu niajn gekdojn tieajn. Kolektiĝo, kiel antaŭe. Granda nombro da anoj vizitos la SAT-kongreson, kies raporton ni poste atendos, por kio ni intencas organizi subĉielan kunvenon. Espereble partoprenos eksterlandaj(j) gekdo(j). Jam nun atentu la varbadon por la novaj kursoj. La estraro.

AFD. ZWANENBURG EN OMSTREKEN.
Sekr.: Berkenlaan 16, Halfweg (N.H.)

Verŝajne la lastan semajnon de julio ni organizos kunvenon por priparoli la „Verda Monato"-n, ktp. Tagordo kaj komunikoj sekvos. Sendu plej eble baldaŭ proponojn. Ĉiu membro nepre vizitu la konversaciajn vesperojn, ĉiumerkrede je la 8a en la salono de kafejo „Zwanenburg". Eksigita pro kotiza ŝuldo **Leo Snelle, Mercatorstraat 29, Amsterdam-W.** Jan Hoving Jr., sekr.

Afdelingsbestuurders opgelet!
Geeft aan de nu komende propaganda-bijeenkomsten, zoals de groene maandactie e.a. een bijzonder cachet door het bekende ensemble „La Havajaj Amikoj" te engageren. U kunt ze o.a. beluisteren op het komende SAT-congres te Rotterdam. Inlichtingen bij: kdo Aart Boender, gvidanto „La Havajaj Amikoj", Bilderdijkstraat 29, Schiedam.

Gekamaradoj
H. BIJL,
kaj
M. C. BIJL-GAASTRA
dankas ĉi-maniere pro la bondeziroj kaj atestoj materiaj, kiujn ili ricevis okaze de sia edziĝtago, de FLE, nia sekcio Leeuwarden kaj aliaj gekamaradoj.
Dokkum, Junio 1937a.
Stroobosserweg 33 h.

